

กองทุน สำรองเลี้ยงชีพ

ปีที่ 19 ฉบับที่ 81

เมษายน - มิถุนายน 2567

ผลการแข่งขันกอล์ฟการกุศล
ครั้งที่ 23 ประจำปี 2567

ซึ่งถ้วยพระราชทาน

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ดาวน์โหลด Eastspring M Choice TH ได้แล้ววันนี้

ติดตาม “การลงทุนของคุณ”

ปรับแผนการลงทุน

สับเปลี่ยนระหว่างนโยบาย

วางแผนเกษียณ

ดาวน์โหลด

ใบรับรอง / แจ้งยอดสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

#เกษียณได้ง่ายแค่ปลายนิ้ว

ดาวน์โหลดสแกน

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

ทำความเข้าใจลักษณะสินค้า เงื่อนไขผลตอบแทนและความเสี่ยงก่อนตัดสินใจลงทุน สามารถขอรับหนังสือชี้ชวนได้ที่ บลจ.อีสท์สปริง (ประเทศไทย) หรือผู้สนับสนุนการขายและรับซื้อคืนหน่วยลงทุนที่ได้รับการแต่งตั้ง

ที่สุดกับรางวัล 8 ปีซ้อน*

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ TMBAM M Choice ซึ่งจดทะเบียนแล้ว ประเภทกองทุนร่วม Pooled Fund ที่มีขนาดมากกว่า 10,000 ล้านบาท

จาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
และโล่รางวัล จาก กระทรวงการคลัง

ตอกย้ำศักยภาพและความเป็นเลิศด้านการบริหารกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในประเทศไทย

*รางวัลประเภทกองทุนร่วม Pooled Fund ที่มีขนาดมากกว่า 10,000 ล้านบาท ชนะเลิศ 7 ปี (ปี 2558-2563 และ 2566)

จาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และโล่รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 (ปี 2565) จาก กระทรวงการคลัง

ผลการดำเนินงานในอดีต/ผลการเปรียบเทียบผลดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน มิได้เป็นสิ่งยืนยันถึงผลการดำเนินงานในอนาคต

สารบัญ

	หน้า
บรรณาธิการแถลง	2
ผลการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ครั้งที่ 23 ประจำปี 2567 ซึ่งด้วยพระราชทาน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	3-4
การเลือกแผนของสมาชิก ควรมีแนวทางอย่างไร	5-7
การฝึกอบรม จัดโดยสมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	8-57
นานาสาระ เรื่อง เตือนภัยมิจฉาชีพ! กลโกงยอดฮิตอ้างเป็นหน่วยงานรัฐ หลอกลงทุนเป็น “ดิจิทัล วอลเล็ต”	58

ที่ปรึกษาของบรรณาธิการ

1. นายวิทย์ รัตนากร
2. นายสนั่น สุขสว่าง
3. นายสุเมธ อังคะศิริกุล
4. น.ส.วิลาวัลย์ สุวรรณะโสภณ
5. นายมโนชัย สุดจิตร
6. นายเชิดศักดิ์ สฤตทวีวัฒน์

บรรณาธิการ

นายทำนอง ดาศรี

กองบรรณาธิการ

1. นายอาคม ไม้ตัดจันทร์
2. นายสมศักดิ์ หมั่นอภิข
3. นายกิตติชัย ไสสะอาด
4. นายสุรชัย สิริบริดา
5. นายธนะ บำรุงแสง
6. นายรุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น

คณะผู้จัดทำ

1. นางราตรี จารวนากุล
2. นางสาววรรณภา พรระคเจริญ

จัดทำโดย สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

อาคารเอกเอเชีย ห้อง 5บี2 ชั้น 5 เลขที่ 5/15 ซอยบุบผาบุรี แขวงช่องนนทรี

เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120

โทรศัพท์ 02-294-7430-2, 095-527-4296 E-mail : aopsep21@outlook.com; aop21orth@gmail.com

Web Site : สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
www.aopfunds.com

LINE Official Account AOP FUND
ID : @aopfund

Facebook : กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
โดย สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

Usrณาริการแกลง

สวสิคริบสมาชกและผูอานทุกกาน

วารสาร ฉบับที่ 81 นี้ เป็นวารสารประจำไตรมาสที่ 2 ที่การเคลื่อนไหว การเมืองค่อนข้างอึมครึมและเศรษฐกิจที่เปราะบางในเรื่องค่าครองชีพ และตัวเลขหนี้ครัวเรือนที่สูงกว่า 90 % ของ GDP แต่ไม่มีเจ้าภาพมาดูแลเรื่องนี้ อย่างจริงจังและชัดเจน ในขณะที่เดียวกันประชาชนก็ถูกมิฉฉาชีพมาหลอกเอาเงินออมของ ประชาชนทุกวิถีทาง รวมทั้งหลอกให้ลงทุนด้วย

ส่วนทางด้านเศรษฐกิจของไทยแม้จะขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ แต่ยังอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นหลาย สถาบันจึงได้ลดการคาดการณ์ด้านอัตราขยายตัวที่เคยกำหนดไว้ประมาณ 3% ของ GDP เป็น 2.4-2.6% ส่วนหนึ่งเพราะการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2567 ล่าช้าและในสัดส่วนไม่มากพอที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจให้ขยาย ตัวเต็มศักยภาพได้ ซึ่งคงจะหวังจาก “ดิจิทัล วอลเล็ต” ได้น้อย

อนึ่งเป็นที่น่าสังเกตคือตลาดหุ้นได้ตกต่ำลงและผันผวนตลอดเวลา ซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อมั่นของ นักลงทุนอย่างชัดเจน การบริหารความเสี่ยงที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

วารสารฉบับนี้นอกจากจะมีเรื่องการลงทุน ในหัวข้อเรื่อง “การเลือกแผนของสมาชิกควรมีแนวทาง อย่างไร” แล้ว ยังมีผลการแข่งขันกอล์ฟการกุศลครั้งที่ 23 ประจำปี 2567 ซึ่งด้วยพระราชทาน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งผมขอแสดงความยินดีอย่างยิ่งกับผู้ที่ได้รับรางวัลด้วยครับ

ทำนอง ดาศรี
บรรณาธิการ

ผลการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ครั้งที่ 23 ประจำปี 2567

ซึ่งด้วยพระราชทาน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2567 สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้จัดการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ซึ่งด้วยพระราชทาน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ 23 ประจำปี 2567 ณ สนามเมืองแก้ว กอล์ฟ คอร์ส ถนนบางนา-ตราด กิโลเมตรที่ 7.7 จังหวัดสมุทรปราการ

โดย **กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค** ซึ่งจัดทะเบียนแล้ว **ได้รับรางวัลชนะเลิศ** จากการแข่งขันในครั้งนี้ โดยผลการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ซึ่งด้วยพระราชทาน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ 23 ประจำปี 2567 มีดังต่อไปนี้

ประเภททีม

ทีมชนะเลิศ ได้รับถ้วยรางวัลพระราชทาน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งจัดทะเบียนแล้ว

ทีมรองชนะเลิศ ได้รับถ้วยรางวัลเกียรติยศ กระทรวงการคลัง ได้แก่

- บริษัท ทิพยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

ประเภทบุคคล

รางวัลชนะเลิศ Overall Low Gross ได้รับถ้วยรางวัลเกียรติยศ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่

- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งจัดทะเบียนแล้ว

รางวัลชนะเลิศ Flight A ได้รับถ้วยรางวัลเกียรติยศ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่

- บริษัท ทิพยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

รางวัลรองชนะเลิศ Flight A ได้รับถ้วยรางวัลเกียรติยศ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่

- บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)

รางวัลชนะเลิศ Flight B ได้รับถ้วยรางวัลเกียรติยศ สมาคมบริษัทจัดการลงทุน ได้แก่

- บริษัท ทิพยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

รางวัลรองชนะเลิศ Flight B ได้รับถ้วยรางวัลเกียรติยศ สมาคมบริษัทจัดการลงทุน ได้แก่

- บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)

รางวัลชนะเลิศ Flight C ได้รับถ้วยรางวัลเกียรติยศ สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้แก่

- ธนาคารออมสิน

รางวัลรองชนะเลิศ Flight C ได้รับถ้วยรางวัลเกียรติยศ สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้แก่

- ธนาคารออมสิน

การเลือกแผนของสมาชิก ควรมีแนวทางอย่างไร

พศ.ดร.รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น

แนวทางการเลือกแผนการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการออมเพื่อเกษียณอายุนั้น คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะต้องมีการเลือกแผนการลงทุนที่มีความครอบคลุมตั้งแต่แผนการลงทุนเสี่ยงต่ำ ไปจนถึงแผนการลงทุนเสี่ยงสูง เพราะสมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีความหลากหลายทั้งในมิติของเพศ อายุ ความรู้ด้านการลงทุน ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง และภาวะค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน

ยกตัวอย่างเช่นสมาชิกที่มีอายุมากใกล้เกษียณอายุ จะมีความต้องการในการลงทุนแผนการลงทุนเสี่ยงต่ำที่มีสินทรัพย์ประเภทตราสารหนี้ภาครัฐ และตราสารหนี้ภาคเอกชนในสัดส่วนที่สูง เพื่อลดความเสี่ยงของการผันผวนของมูลค่าพอร์ตการลงทุนก่อนที่ตนเองจะเกษียณอายุ ในขณะที่สมาชิกที่มีความรู้ด้านการเงินสูง และมีอายุยังน้อยจะมีความต้องการในการลงทุนแผนการลงทุนที่เสี่ยงสูงค่อนข้างมากเพื่อคาดหวังให้พอร์ตการลงทุนสร้างผลตอบแทนสูงในระยะยาว

ความหลากหลายของแผนการลงทุนที่กรรมการจะต้องเลือกมานำเสนอให้กับสมาชิกกองทุนนั้น จะไม่เพียงคำนึงถึงความแตกต่างของระดับความเสี่ยงของแผนการลงทุนเท่านั้น แต่จะต้องคำนึงถึงมิติอื่นร่วมด้วย เช่น ประเภทของหลักทรัพย์จะต้องมีความหลากหลายครอบคลุมทั้งหลักทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์และโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นหลักทรัพย์ที่จะสร้างผลตอบแทนได้อย่างสม่ำเสมอในแต่ละช่วงเวลา หรือหลักทรัพย์ประเภททองคำและสินค้าโภคภัณฑ์ที่จะช่วยลดความเสี่ยงของแผนการลงทุนในช่วงที่สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นต้น

นอกจากนี้ในปัจจุบันการลงทุนที่ลงทุนเฉพาะในหลักทรัพย์ภายในประเทศกลายเป็นความเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้ผลตอบแทนของการลงทุนมีความเสี่ยงสูง เพราะหากเศรษฐกิจในประเทศประสบปัญหา ผลตอบแทนของการลงทุนก็จะตกต่ำไปด้วย ดังนั้นคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะต้องเริ่มคำนึงถึงเพิ่มหลักทรัพย์ในแผนการลงทุนที่ครอบคลุมการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศด้วย เช่นการลงทุนในดัชนีของหุ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ในทวีปยุโรป หรือในประเทศจีน เป็นต้น การกระจายความเสี่ยงไปลงทุนทั้งในตราสารหนี้และตราสารทุนในต่างประเทศจะช่วยให้การเติบโตของพอร์ตการลงทุนเป็นไปตามการเติบโตของเศรษฐกิจโลกมากยิ่งขึ้น และช่วยกระจายความเสี่ยงให้สมาชิกไม่ได้รับผลกระทบจากการลงทุนในประเทศ

เมื่อคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพคัดสรรแผนการลงทุนที่มีความหลากหลายและครอบคลุมทั้งในมิติของ 1) ความเสี่ยง 2) ประเภทหลักทรัพย์ และ 3) การลงทุนในต่างประเทศ จะทำให้แผนการลงทุนมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น แต่เมื่อมีแผนการลงทุนที่หลากหลายให้สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้เลือกแล้วนั้น อีกปัจจัยหนึ่งที่คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะต้องดำเนินการคือการกำหนดให้ก่อนการเลือกแผนการลงทุนจะต้องบังคับให้สมาชิกทำแบบทดสอบที่สำคัญ 2 ด้านก่อนได้แก่

- 1) การประเมินความรู้ด้านการเงิน (financial literacy) ของสมาชิก เพราะความรู้ด้านการเงินเป็นปัจจัยที่ช่วยลดอคติจากการลงทุน (investment biases) และช่วยให้สมาชิกมีความเข้าใจแผนการลงทุน และหลักทรัพย์การลงทุนบางประเภทที่มีความซับซ้อนและมีความผันผวนสูง ยกตัวอย่างเช่น การลงทุนในหุ้น และการลงทุนในสินทรัพย์ทางเลือก ควรมีการอนุญาตให้กับสมาชิกที่มีความรู้พื้นฐานด้านการเงินในระดับที่สมาชิกสามารถเข้าใจความเสี่ยงของผลตอบแทนได้เป็นอย่างดี หรือการอนุญาตให้สมาชิกสามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างอิสระนั้น ควรที่จะมีการอนุญาตให้เฉพาะกับสมาชิกที่มีความรู้ด้านการเงินและการลงทุนในระดับหนึ่ง มิเช่นนั้นแล้วสมาชิกจะมีการปรับแผนการลงทุนในจังหวะที่ผิดพลาดและเกิดความเสียหายกับการลงทุนในอนาคต
- 2) การประเมินระดับการกลัวความเสี่ยง (risk aversion) ของสมาชิก เพราะสมาชิกที่มีระดับการกลัวความเสี่ยงที่มาก ไม่ควรลงทุนในแผนการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูง เพราะจะทำให้สมาชิกดังกล่าว เกิดความไม่สบายใจในการลงทุน จนนำมาสู่กับย้ายแผนการลงทุนในจังหวะที่ไม่เหมาะสมได้ ดังนั้นก่อนการเลือกแผนการลงทุนในแต่ละครั้งจะต้องมีการประเมินระดับการกลัวความเสี่ยงของสมาชิก และเน้นย้ำกับสมาชิกก่อนการเลือกแผนการลงทุนว่าพร้อมที่จะรับกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

ภายหลังการทำความเข้าใจสมาชิกว่ามีระดับความรู้ด้านการเงิน และระดับการกลัวความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด ระบบการเลือกแผนการลงทุนของกองทุนจะต้องมีการแนะนำแผนการลงทุนที่เหมาะสมภายหลังการทำแบบทดสอบ ซึ่งระบบการแนะนำแผนการลงทุนนี้สามารถทำเป็นระบบอัตโนมัติที่นำเสนอแผนการลงทุนที่เหมาะสมตามระดับคะแนนที่สมาชิกตอบจากแบบทดสอบได้เลย ซึ่งคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสามารถร้องขอให้ทางบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนสร้างระบบดังกล่าว และแนะนำแผนที่เหมาะสมตามหลักวิชาการทางการเงินได้

อย่างไรก็ตาม ปัญหาหนึ่งของการเลือกแผนการลงทุนของสมาชิกไม่ได้อยู่ที่การมีแผนการลงทุนที่ครอบคลุม หรือการมีระบบดิจิทัลอัตโนมัติเพียงอย่างเดียว เพราะปัญหาที่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพส่วนใหญ่ประสบคือปัญหาการไม่สนใจการลงทุนของสมาชิก ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่มักจะละเลยและไม่ได้รับทราบด้วยซ้ำว่าตนเองเลือกแผนการลงทุนใด และส่วนใหญ่มักจะเลือกแผนการลงทุนที่นายจ้างกำหนดเป็นแผน default ตั้งแต่วันแรกของการเป็นสมาชิก

ดังนั้นคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะต้องประเมินด้วยว่าแผนการลงทุนที่เป็นแผนมาตรฐาน (default investment plan) นั้นมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งในปัจจุบันปัญหาสำคัญคือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่าง ๆ มักจะกำหนดแผนมาตรฐานเป็นแผนเสี่ยงต่ำ มีการลงทุนสูงในตราสารทางการเงิน เพื่อเป็นการประกันความเสี่ยงที่สมาชิกอาจไม่มีความรู้ด้านการลงทุน และไม่พร้อมรับการขาดทุนได้

อย่างไรก็ตามแผนมาตรฐานที่เป็นแผนเสี่ยงต่ำนี้ มีความไม่เหมาะสมค่อนข้างมากเพราะในช่วงเริ่มต้นของการทำงาน สมาชิกส่วนใหญ่จะยังมีเงินเดือน และอัตราสะสมอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งทำให้มูลค่าเงินลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพค่อนข้างน้อย ถึงแม้การลงทุนในช่วงเวลาดังกล่าวจะมีความเสี่ยงสูง และอาจมีผลขาดทุน แต่หากเมื่อมองที่มูลค่าของการขาดทุนนั้นไม่ได้มากอย่างที่คิด ยกตัวอย่างเช่นหากสมาชิกมีมูลค่าเงินลงทุนใน

พอร์ตการลงทุนที่ 100,000 บาท การขาดทุนจากการลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงที่ 20% หมายถึงการขาดทุนเพียง 20,000 บาทเท่านั้น ซึ่งสมาชิกคนนี้ยังสามารถทำงาน ได้รับเงินเดือน และนำมาสะสมลงทุนได้ต่อเนื่องอีกหลายปีในอนาคต

ดังนั้นในปัจจุบัน ทางวิชาการจึงได้มีการแนะนำว่าแผนการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการเป็นแผนมาตรฐานคือแผนการลงทุนที่เรียกว่า Lifecycle investment plan ซึ่งเป็นแผนการลงทุนที่มีการลงทุนในหุ้นในสัดส่วนมากในกรณีที่มีอายุน้อย และลดสัดส่วนการลงทุนในหุ้นตามช่วงอายุของสมาชิก เมื่อสมาชิกใกล้เกษียณอายุ แผนการลงทุนจะประกอบด้วยตราสารหนี้เป็นส่วนใหญ่ แผน Lifecycle จึงเปรียบเสมือนแผนการลงทุนที่ช่วยสร้างผลตอบแทนในระดับที่ไม่น้อยเกินไป ในช่วงเริ่มต้นของการลงทุน และค่อย ๆ ปรับความเสี่ยงให้ลดน้อยลงเมื่อมูลค่าของเงินลงทุนมากขึ้น และสมาชิกใกล้เกษียณอายุ

ประเด็นสำคัญที่คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะเกิดคำถามตามมาคือการเปลี่ยนแปลงของแผนการลงทุนอย่างอัตโนมัติตามอายุของสมาชิกนี้จะมีการกำหนดอัตราการลดลงของการลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงอย่างไร จะลดในสัดส่วนใดในแต่ละอายุของสมาชิก

การหาคำตอบของคำถามดังกล่าว สามารถทำได้ด้วยการให้บริษัทจัดการกองทุนนำข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของเงินเดือนในอนาคตตลอดการทำงานของสมาชิกแต่ละอายุ และกำหนดสมมุติฐานของอัตราสะสมและอัตราสมทบตามเกณฑ์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แล้วทำการ simulation หรือคาดการณ์ผลตอบแทนของสินทรัพย์เสี่ยงแต่ละประเภท เพื่อคำนวณหาว่าควรจะมีการปรับสัดส่วนการลงทุนในแต่ละสินทรัพย์อย่างไรในแต่ละอายุที่จะทำให้มูลค่าพอร์ตการลงทุนของสมาชิกสามารถบรรลุมูลค่าเงินก้อนขึ้นต่ำที่กำหนดไว้ การทำเช่นนี้จะทำให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสามารถเลือกแนวทางในการปรับสัดส่วนการลงทุนที่เฉพาะเจาะจงและมีความเหมาะสมกับองค์ประกอบของตนเองมากที่สุด

กล่าวโดยสรุป หากคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต้องการเพิ่มความยืดหยุ่นเกี่ยวกับแผนการลงทุน และประเภทหลักทรัพย์สำหรับการลงทุน คณะกรรมการกองทุนจะต้องมีการส่งเสริมความรู้ด้านการเงินอย่างเป็นประจำเพื่อให้สมาชิกมีความรู้พร้อมกับความยืดหยุ่นด้านการลงทุน และจะต้องนำเสนอเครื่องมือดิจิทัลที่ชาญฉลาดในการช่วยให้สมาชิกสามารถเลือกแผนการลงทุนได้อย่างเหมาะสมร่วมด้วย

1. สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อทูลเกล้าถวายเงินรายได้จากการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ครั้งที่ 22 ประจำปี 2566 และรายได้จากการจัดประกวดกองทุนสำรองเลี้ยงชีพดีเด่น ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566

เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2567 เวลา 15.00 น. สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยนายวิทย์ รัตนานกร นายกสมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้นำคณะกรรมการ และที่ปรึกษาสมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 11 คน พร้อมด้วยผู้แทนทีมกอล์ฟผู้ชนะเลิศการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ครั้งที่ 22 ประจำปี 2566 จำนวน 3 คน และผู้แทนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ชนะเลิศการประกวดกองทุนสำรองเลี้ยงชีพดีเด่น ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566 จำนวน 7 กองทุน 14 คน รวมทั้งสิ้น 28 คน เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ วังสระปทุม เพื่อทูลเกล้าถวายเงินรายได้จากการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ครั้งที่ 22 ประจำปี 2566 จำนวน 100,000 บาท และการประกวดกองทุนสำรองเลี้ยงชีพดีเด่น ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566 จำนวน 100,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน) เพื่อสมทบทุน “โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย”

2. รายงานการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมและการเลือกแผนการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2.1 การจัดโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ (โครงการต่อเนื่อง) โดยได้รับเงินทุนจาก “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน (CMDF)” รุ่นที่ 3 วันที่ 27 กันยายน 2566 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ซึ่งจัดระเบียบแล้ว

จัดทำโดย ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น อาจารย์ประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (หัวหน้าโครงการ) และหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

หลักการและเหตุผลของการศึกษาการพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนผ่านกองทุน

การจัดอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รุ่นที่ 3 สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้รับเงินทุนจากการสนับสนุนการดำเนินโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อการเกษียณอายุ จากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน โดยโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกสามารถกำหนดพฤติกรรมการใช้จ่าย การตัดสินใจด้านการลงทุน และการคาดการณ์มูลค่าเงินก้อนพึงมี ณ วันเกษียณอย่างเหมาะสม

เพื่อให้สามารถชี้วัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เข้าเรียนใน “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ” สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจึงได้มีการสำรวจผู้เข้าอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออม และการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยการสำรวจนี้มีการแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่

- 1) การสำรวจในช่วงเวลา 5 วันภายหลังการอบรม เพื่อเป็นการเป็นรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ของสมาชิกที่ยินยอมเข้าร่วมในการสำรวจ โดยการสำรวจในครั้งแรกนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมของการออมและการลงทุนในปัจจุบันของสมาชิก
- 2) การสำรวจภายหลังการอบรมประมาณ 3 เดือน เพื่อเป็นการเป็นรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ของสมาชิกว่าภาย

รอบรู้สมาคม

หลังการอบรม 3 เดือนได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุน และการออมอย่างไรบ้างที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวช่วยยืนยันว่าการอบรมสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุนและการออมของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษาพฤติกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้าอบรม

- เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในปัจจุบัน และภายหลัง 3 เดือนหลังการอบรม
- เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของสมาชิกที่จะมีสัดส่วนการออมผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่สูงขึ้น
- เพื่อศึกษาว่าสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้มีความเสี่ยงจากการลงทุนที่ปรับตามอายุของตนเองหรือไม่

กระบวนการสำรวจพฤติกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้าอบรม

เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการตอบแบบสอบถามของผู้เข้าอบรมในโครงการ “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ” จึงได้มีการกำหนดเงินค่าตอบแทนของตอบแบบสอบถามไว้ที่ 500 บาท ซึ่งจะเป็นการจ่ายให้เฉพาะกับผู้เข้าอบรมที่มีการตอบแบบสอบถามครบถ้วนทั้ง 2 ฉบับ ตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด

โดยผู้เข้าร่วมการตอบแบบสอบถามจะตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่าน web link หรือ QR code ดังนี้

- แบบสอบถามการออมและการลงทุน สถานการณ์ ณ วันอบรม รุ่น 3
<https://forms.gle/nz5smsqLKPQR3qb6>

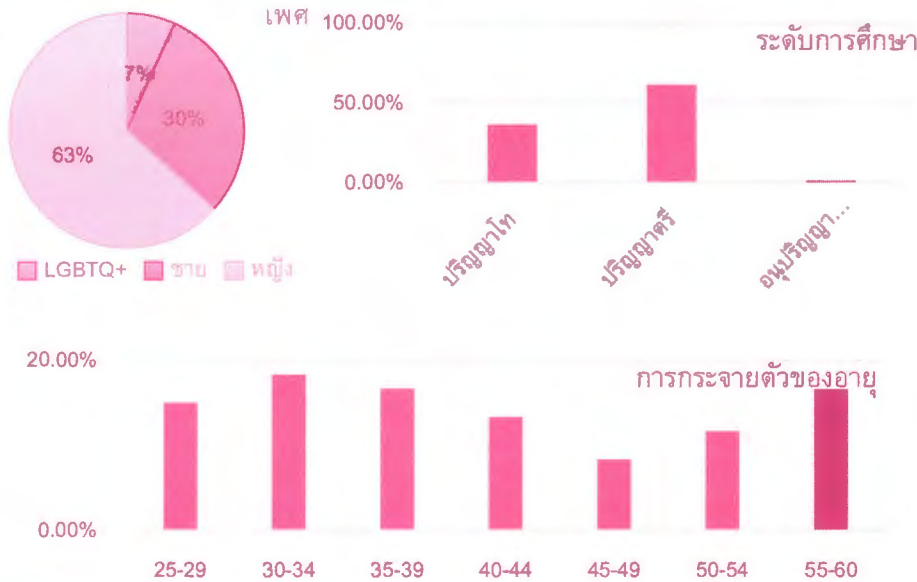
- แบบสอบถามการออมและการลงทุน สถานการณ์ ณ 3 เดือนหลังวันอบรม รุ่น 3
<https://forms.gle/T8FqJbJpFWqF25F69>

วิเคราะห์คุณลักษณะของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เข้าร่วมในการสำรวจ (Descriptive statistics)

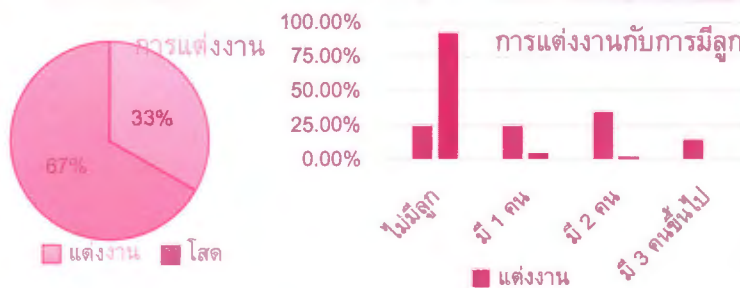
ภายหลังการเก็บข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ พบข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสอบถามตรงตามเงื่อนไขทั้งหมดจำนวน 60 คน โดยทั้ง 60 คนนี้มีการกระจายตัวในมิติของเพศ ระดับการศึกษา และอายุดังแสดงในรูป 1 โดยจะพบว่าผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง และมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในส่วนของอายุนั้นส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมการสำรวจมีอายุอยู่ในช่วง 25-39 ปี และมีการกระจายตัวครอบคลุมตั้งแต่อายุ 25 ปีไปจนถึง 60 ปี

รูปที่ 1 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของเพศ ระดับการศึกษา และอายุ

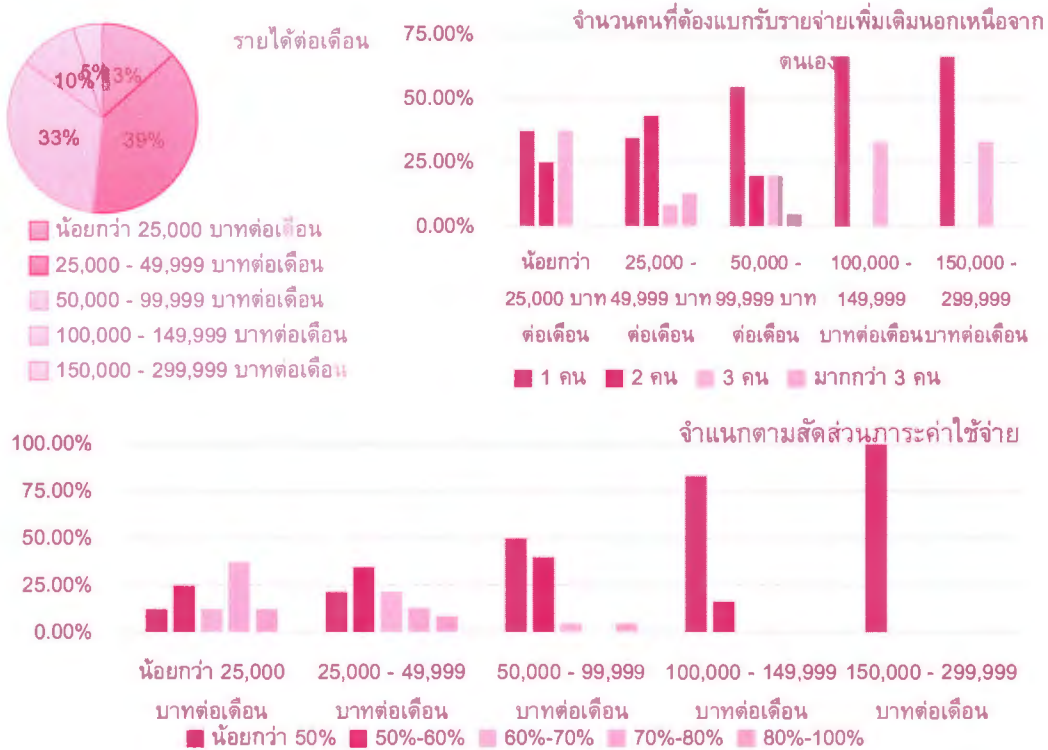
นอกจากข้อมูลในมิติของเพศ และระดับการศึกษา ในแบบสำรวจได้มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการแต่งงาน และการมีลูกซึ่งถือเป็นตัวแปรสำคัญเชิงเศรษฐกิจและสังคมที่กำหนดภาระการใช้จ่ายประจำวันจนอาจมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนได้ จากการเก็บข้อมูลผู้เข้าร่วมในการศึกษาในรุ่นที่ 3 นี้ได้ผลดังแสดงในรูปที่ 2 โดยมีสัดส่วนของคนที่ตั้งงานแล้วประมาณร้อยละ 33 และในกลุ่มของผู้ที่ตั้งงานแล้วมีการกระจายตัวที่ใกล้เคียงกันของการไม่มีลูก มีลูก 1 คน และมีลูก 2 คน

รูปที่ 2 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของสถานะการแต่งงานและการมีลูก

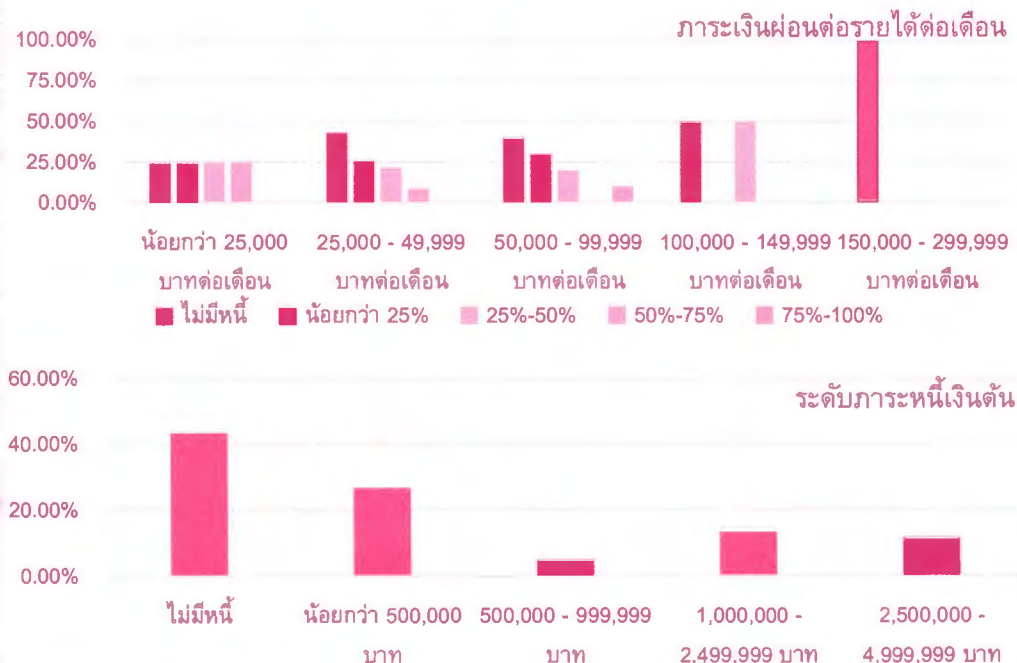
ในมิติของรายได้ และภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้เข้าร่วมการสำรวจแสดงอยู่ในรูปที่ 3 ซึ่งจะพบว่าผู้เข้าร่วมการสำรวจส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 25,000-99,999 บาทต่อเดือน โดยเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับจำนวนคนที่กลุ่มตัวอย่างจะต้องแบกรับรายจ่ายนอกเหนือจากตนเองพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้สูงขึ้นไม่ได้มีแนวโน้มที่จะต้องแบกรับรายจ่ายของคนรอบข้างมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้อยู่ในระดับสูงสามารถมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ลดน้อยลงตามระดับรายได้ที่สูงขึ้นได้ จากรูปที่ 3 จะสังเกตเห็นว่าผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่ำกว่า 60% ส่วนผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทต่อเดือน เป็นกลุ่มที่น่ากังวลเพราะมีบางส่วนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงกว่า 70% ของรายได้

รูปที่ 3 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของรายได้และภาระค่าใช้จ่าย

จากข้อมูลข้างต้นทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทต่อเดือนมีภาระเงินผ่อนต่อเดือนที่มากกว่า 25% ของรายได้ต่อเดือนดังแสดงในรูปที่ 4 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงมีภาระเงินผ่อนที่น้อยมาก หากวิเคราะห์ที่ภาระหนี้สินเงินต้น (รวมทุกหนี้สิน) ของกลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 3 นี้จะพบว่า มีประมาณร้อยละ 43 ที่ไม่มีหนี้สิน มีเพียงร้อยละ 24 ของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้นที่มีหนี้สินเงินต้นมากกว่า 1 ล้านบาท

รูปที่ 4 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของรายได้และภาระเงินผ่อนต่อเดือน

วิเคราะห์พฤติกรรมการออมเงินผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

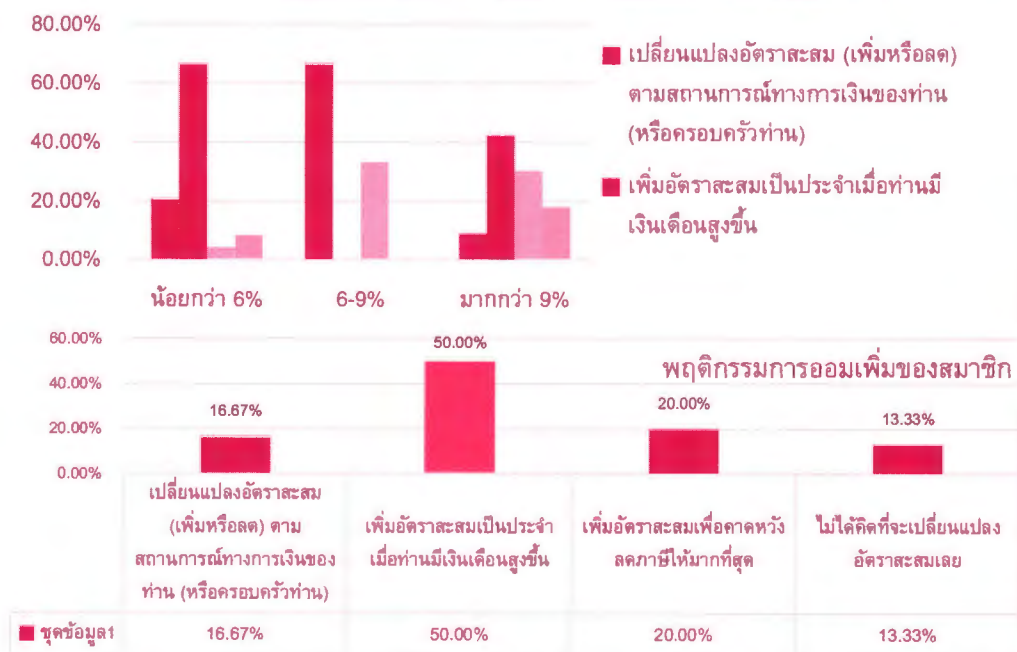
จากข้อมูลอัตราการสะสมเงินเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของกลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 3 พบผลลัพธ์ดังแสดงในรูปที่ 5 กล่าวคือส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 40 มีอัตราสะสมอยู่ในช่วง 3%-6% ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานภายใต้องค์กรบริษัทเอกชนมีสัดส่วนการออมเงินอยู่ในระดับต่ำ แตกต่างจากพนักงานรัฐวิสาหกิจในรุ่นที่ 3 ที่ส่วนใหญ่สะสมเงินอยู่ในช่วง 12%-15% เข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

รูปที่ 5 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจตามมิติของอัตราการสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพกับสาเหตุของการปรับเปลี่ยนอัตราสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพพบผลลัพธ์ที่น่าสนใจเพิ่มเติม กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราการสะสมสูง (มากกว่าร้อยละ 9 ต่อเดือน) ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมที่เพิ่มขึ้นได้เพราะการขึ้นเงินเดือนในแต่ละปี และรองลงมาคือความต้องการลดภาษี ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมปานกลางเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มักจะปรับเปลี่ยนอัตราการสะสมของตนเองตามสถานการณ์ด้านการเงินของตนในแต่ละช่วงเวลา ดังแสดงในรูปที่ 6 โดยสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ปรับเปลี่ยนอัตราสะสมของตนเองไปตามสถานการณ์ทางการเงินที่แปรเปลี่ยนไปอยู่ที่ประมาณร้อยละ 16.67% ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ปรับอัตราสะสมเพิ่มขึ้นตามเงินเดือนที่สูงขึ้นนั้นอยู่ที่ประมาณร้อยละ 50 ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ในปัจจุบันยังออมน้อยอยู่อาจมีการเพิ่มอัตราการออมให้สูงขึ้นได้ในอนาคตเมื่อเงินเดือนสูงขึ้น

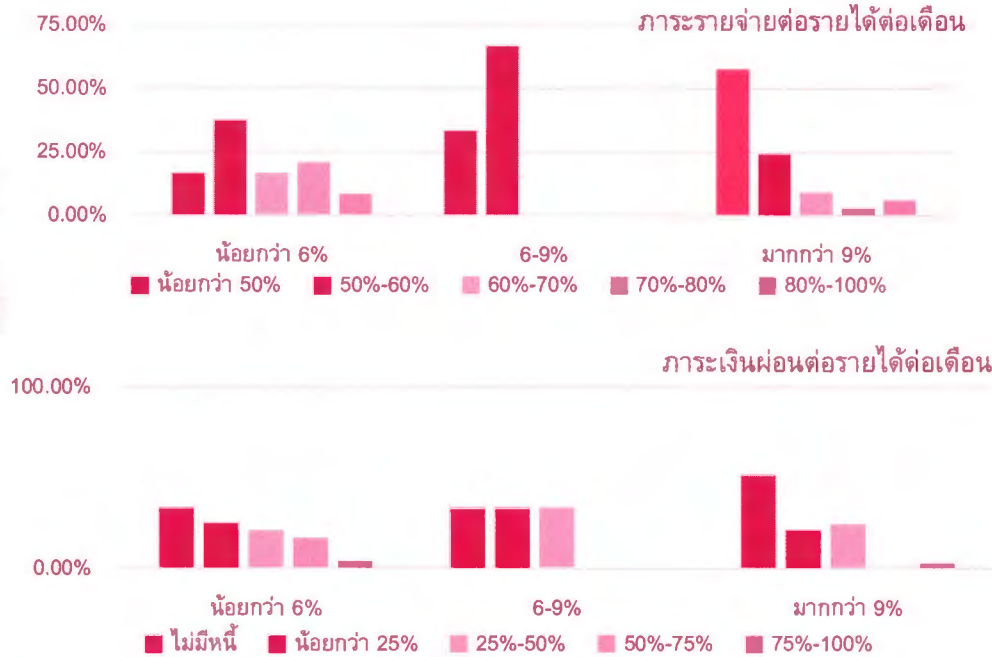
รูปที่ 6 พฤติกรรมการออมเพิ่มของกลุ่มตัวอย่าง

รอบรั้วสมาคม

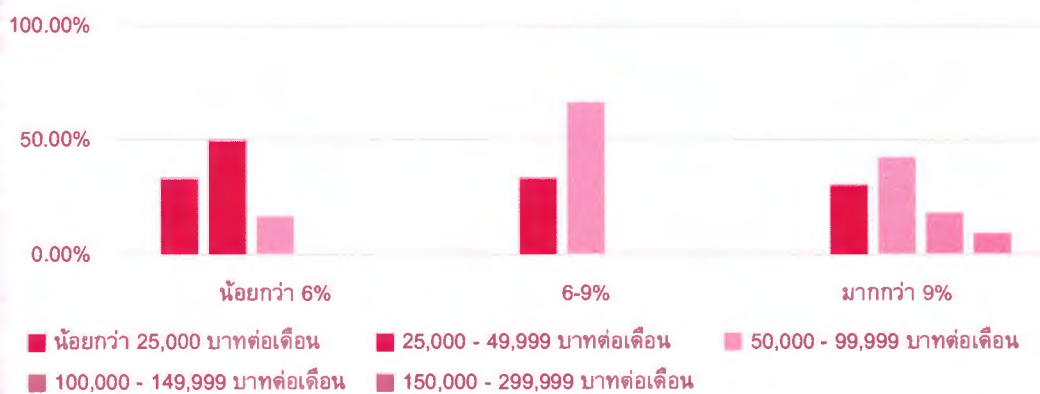
เพื่อให้เข้าใจความสามารถในการสะสมเงินเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับภาระรายจ่ายหรือภาระหนี้สินอย่างไร รูปที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราภาระสะสมน้อยส่วนใหญ่จะมีภาระรายจ่ายต่อเดือนสูงกว่าร้อยละ 50 ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมมากกว่า 9% ที่ส่วนใหญ่มีภาระรายจ่ายน้อยกว่าร้อยละ 50 ความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นกับภาระเงินผ่อนต่อเดือนที่กลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมในสัดส่วนมากกว่า 9% ของเงินเดือนจะไม่มีหนี้ หรือมีภาระผ่อนต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 50

รูปที่ 7 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม กับภาระรายจ่ายต่อเดือน และภาระเงินผ่อนต่อเดือน

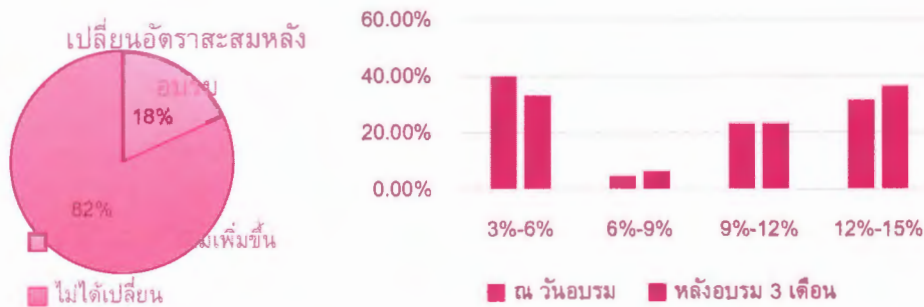
เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะปรับเพิ่มอัตราเงินสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเมื่อตนเองมีรายได้ที่สูงขึ้น ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมได้มากกว่าร้อยละ 9 ต่อเดือนจึงมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน ที่ผ่านการปรับขึ้นเงินเดือนมาแล้วดังแสดงในรูปที่ 8

รูปที่ 8 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม กับรายได้ต่อเดือน

เมื่อทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างภายหลังการอบรม 3 เดือน เพื่อประเมินว่ามีผู้เข้าร่วมการสำรวจมีการเพิ่มอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากน้อยเพียงใด รูปที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 18 มีการเพิ่มอัตราสะสมสูงขึ้นภายหลังการได้รับความรู้จากโครงการอบรม ซึ่งเป็นการเพิ่มจากระดับ 3-6% ต่อเดือน เป็นมากกว่า 6% ดังแสดงในรูปที่ 9

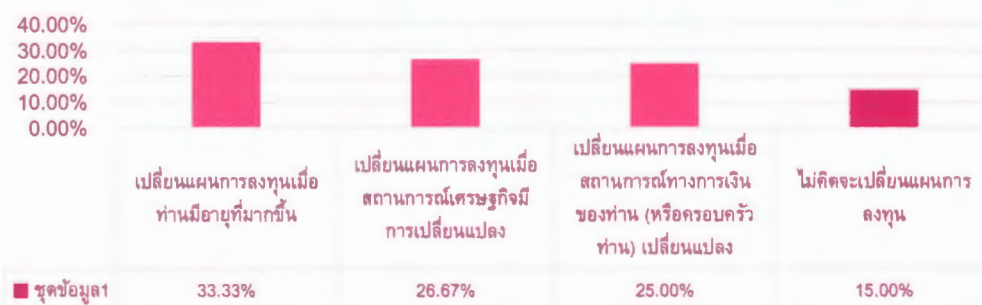
รูปที่ 9 การเปลี่ยนแปลงอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายหลังการอบรม 3 เดือน

วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

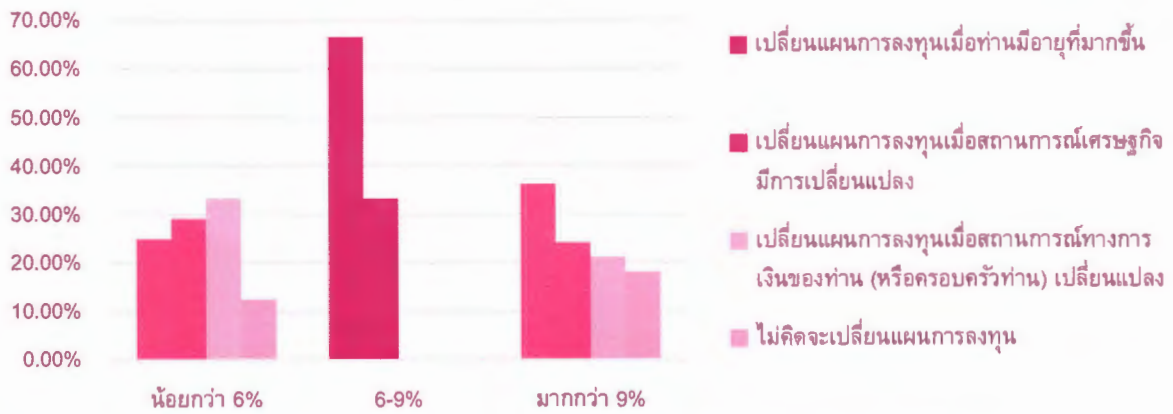
นอกจากการวิเคราะห์อัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้วนั้น อีกปัจจัยหนึ่งที่มีการวิเคราะห์ร่วมด้วยคือพฤติกรรมกรรมการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพว่าเป็นอย่างไร รูปที่ 10 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 33 มีความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับแผนการลงทุนให้เหมาะสมตามอายุ ในขณะที่บางส่วนร้อยละ 25 ยังคงมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงการลงทุนตามสถานการณ์เศรษฐกิจ หรือตามสถานการณ์ทางการเงินของตนเอง

รูปที่ 10 สาเหตุการเปลี่ยนแปลงการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

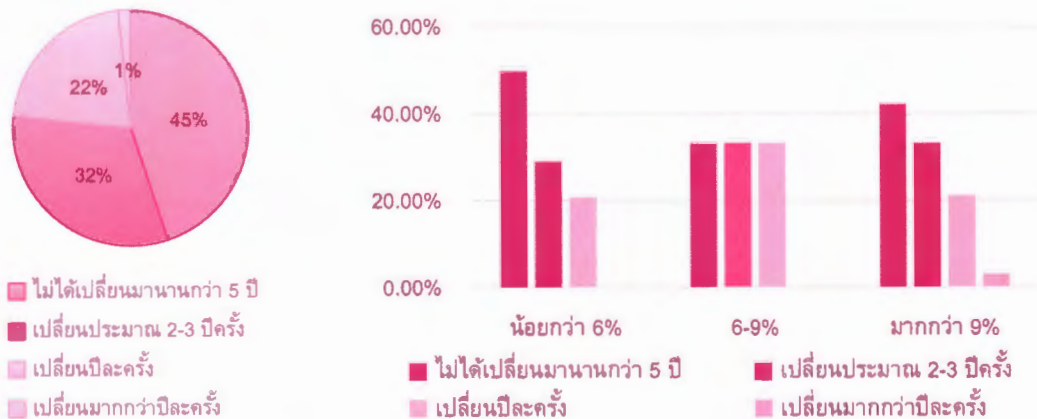
หากวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงการลงทุนและอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รูปที่ 11 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอัตราสะสมมากกว่า 6% ต่อเดือนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงการลงทุนตามอายุสูงที่สุด อย่างไรก็ตามประเด็นที่น่าสนใจคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย และยังสามารถในการสะสมที่น้อยกว่าร้อยละ 6 ต่อเดือนนั้น ยังคงมีการเปลี่ยนแปลงการลงทุนตามสถานการณ์เศรษฐกิจและสถานการณ์ทางการเงินของตนเองค่อนข้างมาก

รูปที่ 11 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม และพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากยิ่งขึ้น รูปที่ 12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 3 ส่วนใหญ่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงการลงทุนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 1 เท่านั้นที่เปลี่ยนแปลงการลงทุนมากกว่าปีละครั้ง โดยผู้ที่เปลี่ยนแปลงการลงทุนบ่อยมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป

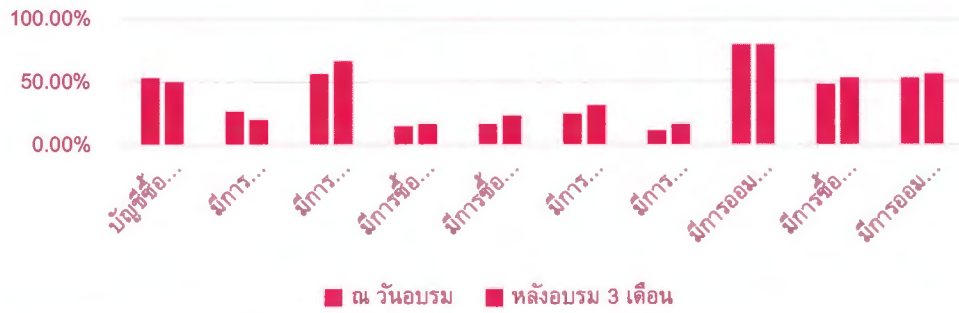
รูปที่ 12 วิเคราะห์ความถี่ในการเปลี่ยนแปลงการลงทุนและอัตราสะสม

การได้รับความรู้จากโครงการอบรมทำให้ผู้เข้าร่วมการอบรมและสำรวจในครั้งนี้ มีการปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนให้มีความเสี่ยงที่สูงขึ้นประมาณร้อยละ 12 นอกจากนี้ผู้เข้าอบรมยังมีความเข้าใจด้านการลงทุนที่สูงขึ้นจนนำมาสู่การตัดสินใจลงทุนเพิ่มเติมผ่านการลงทุนผ่านกองทุนรวม การซื้อพันธบัตรรัฐบาล การซื้อหุ้นกู้ และการซื้อประกันสุขภาพมากยิ่งขึ้นดังแสดงในรูปที่ 13

รูปที่ 13 การเปลี่ยนแปลงลงทุนภายหลังอบรม 3 เดือน

อย่างไรก็ตามหากวิเคราะห์สัดส่วนการลงทุนจากแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสำรวจจะพบวากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่มากขึ้นมีสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้เพิ่มขึ้นอยู่บ้างแต่กลุ่มตัวอย่างอายุน้อยยังมีการลงทุนในตราสารหนี้ค่อนข้างสูง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากมีแนวโน้มที่จะมีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนสูงขึ้นจนทำให้สัดส่วนการลงทุนในหุ้นมีแนวโน้มลดน้อยลงตามอายุดังแสดงในรูปที่ 14 แต่กลุ่มตัวอย่างที่อายุน้อยยังถือว่ามีการลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงที่น้อยกว่าที่ควรจะเป็น ถึงแม้จะมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ได้มีการปรับเพิ่มความเสี่ยงภายหลังการอบรมแล้วก็ตาม

รูปที่ 14 คำนวณเฉลี่ยของสัดส่วนการลงทุนในแต่ละประเภทสินทรัพย์ผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายหลังการอบรม 3 เดือน

2.2 การจัดโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ (โครงการต่อเนื่อง) โดยได้รับเงินทุนจาก “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน (CMDP)” รุ่นที่ 4 เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2566 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดระเบียบแล้ว

จัดทำโดย ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น อาจารย์ประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (หัวหน้าโครงการ) และหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

หลักการและเหตุผลของการศึกษาการพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนผ่านกองทุนฯ

การจัดอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รุ่นที่ 4 สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้รับเงินทุนจากการสนับสนุนการดำเนินโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อการเกษียณอายุ จากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน โดยโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกสามารถกำหนดพฤติกรรมการใช้จ่าย การตัดสินใจด้านการลงทุน และการคาดการณ์มูลค่าเงินก้อนพึงมี ณ วันเกษียณอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถชี้วัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เข้าเรียนใน “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณ

รอบรู้สมาคม

อายุ” สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจึงได้มีการสำรวจผู้เข้าอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมออม และการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยการสำรวจนี้มีการแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่

- 1) การสำรวจในช่วงเวลา 5 วันภายหลังจากอบรม เพื่อเป็นการเป็นรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ของสมาชิกที่ยินยอมเข้าร่วมในการสำรวจ โดยการสำรวจในครั้งแรกนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมของการออมและการลงทุนในปัจจุบันของสมาชิก
- 2) การสำรวจภายหลังจากอบรมประมาณ 3 เดือน เพื่อเป็นการเป็นรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ของสมาชิกว่าภายหลังจากอบรม 3 เดือนได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุน และการออมอย่างไรบ้างที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวช่วยยืนยันว่าการอบรมสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุนและการออมของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษาพฤติกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้าอบรม

- เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในปัจจุบัน และภายหลัง 3 เดือนหลังการอบรม
- เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของสมาชิกที่จะมีสัดส่วนการออมผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่สูงขึ้น
- เพื่อศึกษาว่าสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้มีความเสี่ยงจากการลงทุนที่ปรับตามอายุของตนเองหรือไม่

กระบวนการสำรวจพฤติกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้าอบรม

เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการตอบแบบสอบถามของผู้เข้าอบรมในโครงการ “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ” จึงได้มีการกำหนดเงินค่าตอบแทนของตอบแบบสอบถามไว้ที่ 500 บาท ซึ่งจะเป็นการจ่ายให้เฉพาะกับผู้เข้าอบรมที่มีการตอบแบบสอบถามครบถ้วนทั้ง 2 ฉบับ ตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด

โดยผู้เข้าร่วมการตอบแบบสอบถามจะตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่าน web link หรือ QR code ดังแสดงข้างล่างนี้

- แบบสอบถามการออมและการลงทุน สถานการณ์ ณ วันอบรม รุ่น 4
<https://forms.gle/iKEa2evDKkkBQ6hAA>

- แบบสอบถามการออมและการลงทุน สถานการณ์ ณ 3 เดือนหลังวันอบรม รุ่น 4
<https://forms.gle/1EjgnpSXM9Ba3JsM7>

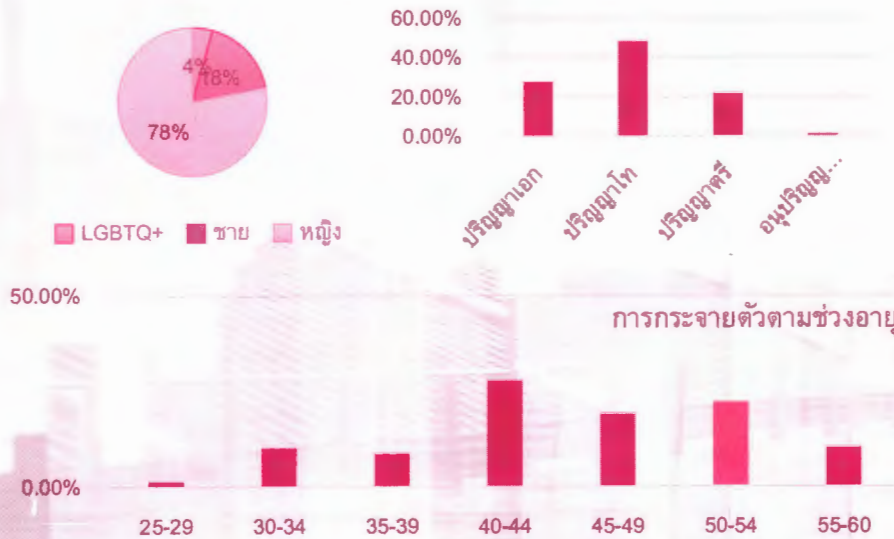

วิเคราะห์คุณลักษณะของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เข้าร่วมในการสำรวจ (Descriptive statistics)

ภายหลังจากเก็บข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ พบข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสอบถามตรงตามเงื่อนไขทั้งหมดจำนวน 68 คน โดยทั้ง 68 คนนี้มีการกระจายตัวในมิติของเพศ ระดับการ

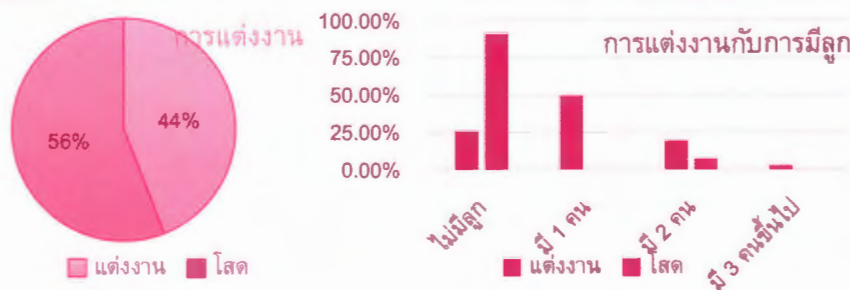
ศึกษา และอายุดังแสดงในรูปที่ 1 โดยจะพบว่าผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง และมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในส่วนของอายุนั้นส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมการสำรวจมีอายุอยู่ในช่วง 40-54 ปี และมีการกระจายตัวครอบคลุมตั้งแต่อายุ 25 ปีไปจนถึง 60 ปี

รูปที่ 15 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของเพศ ระดับการศึกษา และอายุ

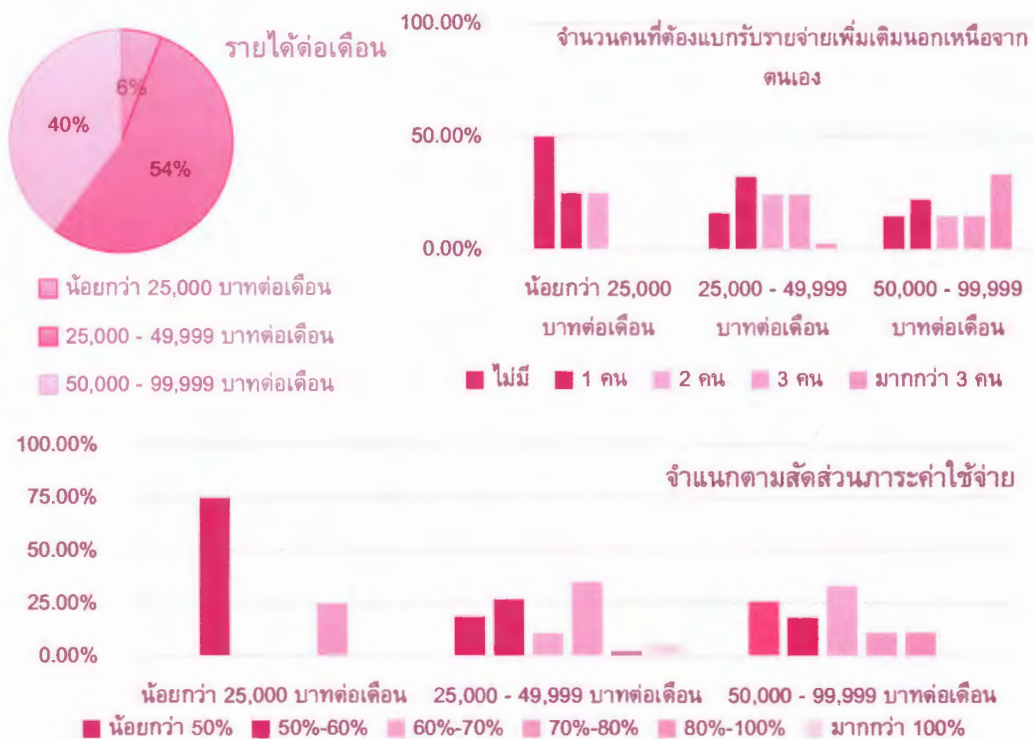
นอกจากข้อมูลในมิติของเพศ และระดับการศึกษา ในแบบสำรวจได้มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการแต่งงาน และการมีลูกซึ่งถือเป็นตัวแปรสำคัญเชิงเศรษฐกิจและสังคมที่กำหนดภาระค่าใช้จ่ายประจำวัน/จนอาจมีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนได้ จากการเก็บข้อมูลผู้เข้าร่วมในการศึกษาในวันที่ 4 นี้ได้ผลดังแสดงในรูปที่ 2 โดยมีสัดส่วนของคนที่ตั้งงานแล้วประมาณร้อยละ 44 และในกลุ่มของผู้ที่ตั้งงานแล้วส่วนใหญ่ร้อยละ 50 มีลูกแล้ว 1 คน

รูปที่ 16 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของสถานะการแต่งงานและการมีลูก

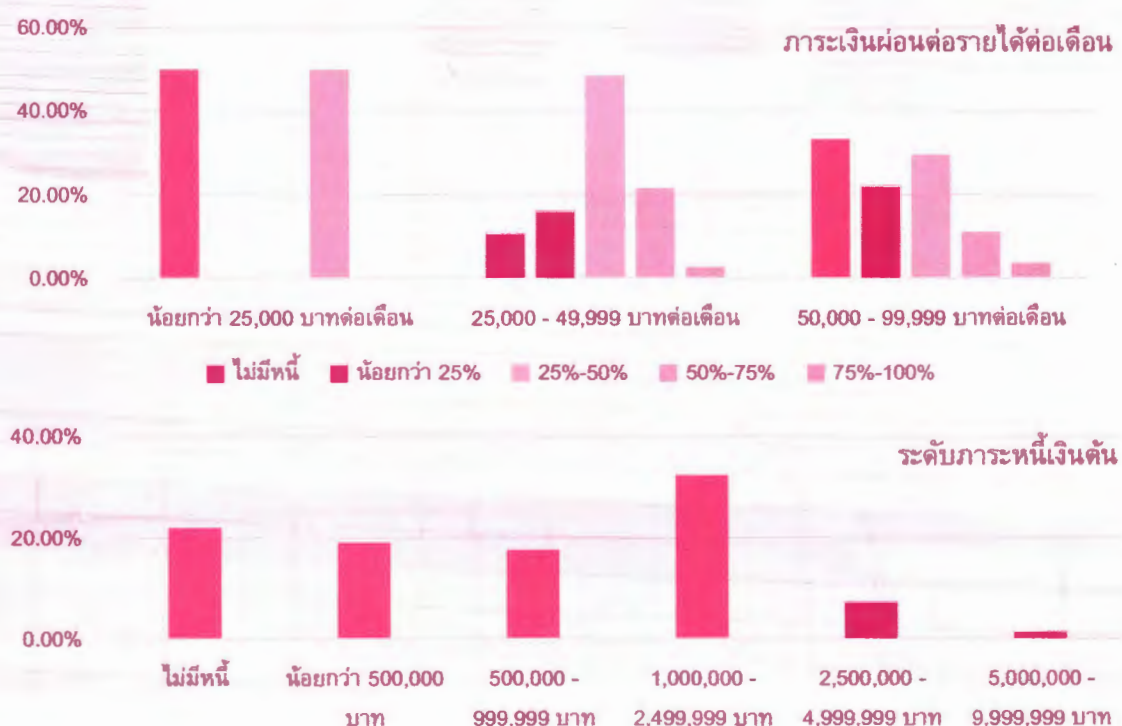
ในมิติของรายได้ และภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้เข้าร่วมการสำรวจแสดงอยู่ในรูปที่ 3 ซึ่งจะพบว่าผู้เข้าร่วมการสำรวจส่วนใหญ่มีรายได้ได้อยู่ในช่วง 25,000-49,999 บาทต่อเดือน โดยเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับจำนวนคนที่กลุ่มตัวอย่างจะต้องแบกรับรายจ่ายนอกเหนือจากตนเองพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้สูงขึ้นมีแนวโน้มที่จะต้องแบกรับรายจ่ายของคนรอบข้างมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้อยู่ในระดับสูงไม่ได้หมายความว่า จะมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ลดน้อยลงตามระดับรายได้ที่สูงขึ้น จากรูปที่ 3 จะสังเกตเห็นว่าผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน ยังคงมีบางส่วนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงกว่า 60% ถึงแม้จะไม่มียกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ก็ตาม อย่างไรก็ตามผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทต่อเดือน เป็นกลุ่มที่น่ากังวลเพราะมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงกว่ารายได้

รูปที่ 17 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของรายได้และภาระค่าใช้จ่าย

จากข้อมูลข้างต้นทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทต่อเดือนมีภาระเงินผ่อนต่อเดือนที่ค่อนข้างสูงดังแสดงในรูปที่ 4 ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงจะมีภาระที่ต้องเลี้ยงดูบุคคลอื่นสูงขึ้นตามไปด้วยแต่ยังสามารถควบคุมให้ตนเองไม่ต้องกู้ยืมหนี้สินจนมีภาระผ่อนในสัดส่วนมากได้ หากวิเคราะห์ที่ภาระหนี้สินเงินต้น (รวมทุกหนี้สิน) ของกลุ่มตัวอย่างในรูปที่ 4 นี้จะพบว่า มีประมาณร้อยละ 22 ที่ไม่มีหนี้สิน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหนี้สินเงินต้นอยู่ในช่วง 1-2.5 ล้านบาท

รูปที่ 18 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของรายได้และภาระเงินผ่อนต่อเดือน

วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมเงินผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

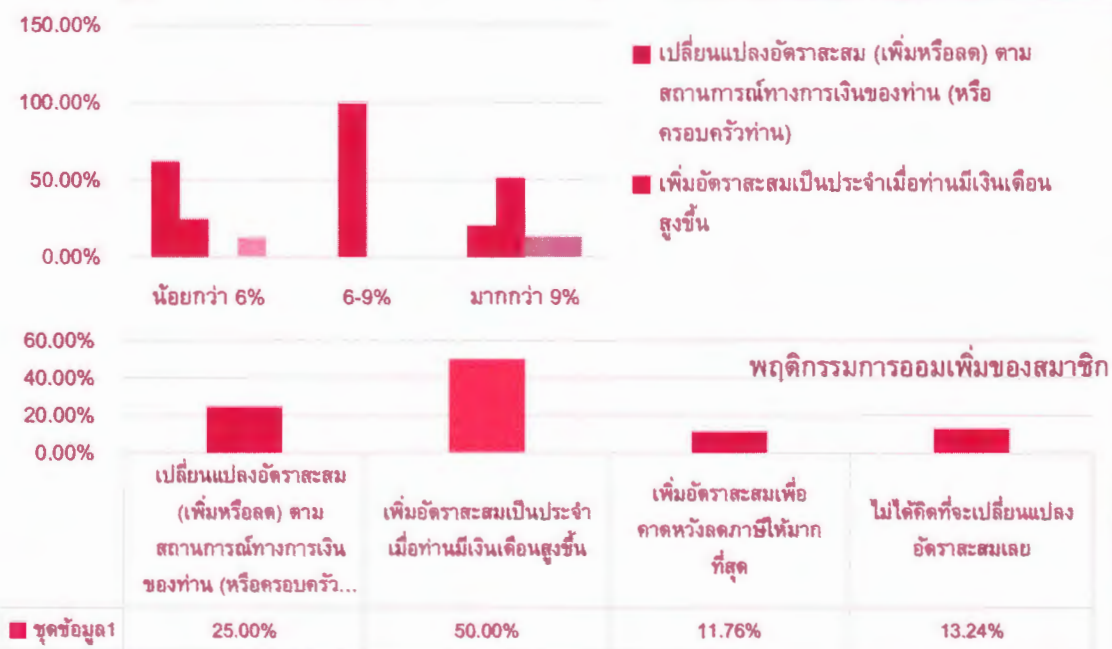
จากข้อมูลอัตราการสะสมเงินเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของกลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 4 พบผลลัพธ์ดังแสดงในรูปที่ 5 กล่าวคือส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 80 มีอัตราการสะสมมากกว่า 9% ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานภายใต้องค์กรอิสระของภาครัฐสามารถออมเงินได้ในระดับสูง แตกต่างจากเจ้าหน้าที่และอาจารย์ในมหาวิทยาลัยในรุ่นที่ 1 ที่ส่วนใหญ่สะสมเงินอยู่ในช่วง 3%-6% เข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

รูปที่ 19 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจตามมิติของอัตราการสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพกับสาเหตุของการปรับเปลี่ยนอัตราการสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพพบผลลัพธ์ที่น่าสนใจเพิ่มเติม กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราการสะสมสูง (มากกว่าร้อยละ 9 ต่อเดือน) ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการออมที่เพิ่มขึ้นได้เพราะการขึ้นเงินเดือนในแต่ละปี และรองลงมาคือปรับอัตราการออมตามสถานการณ์ทางการเงิน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมน้อยเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มักจะปรับเปลี่ยนอัตราการสะสมของตนเองตามสถานการณ์ด้านการเงินของตนในแต่ละช่วงเวลา ดังแสดงในรูปที่ 6 โดยสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ปรับเปลี่ยนอัตราการสะสมของตนเองไปตามสถานการณ์ทางการเงินที่แปรเปลี่ยนไปอยู่ที่ประมาณร้อยละ 25 ในขณะที่สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ปรับอัตราการสะสมเพิ่มขึ้นตามเงินเดือนที่สูงขึ้นนั้นอยู่ที่ประมาณร้อยละ 50

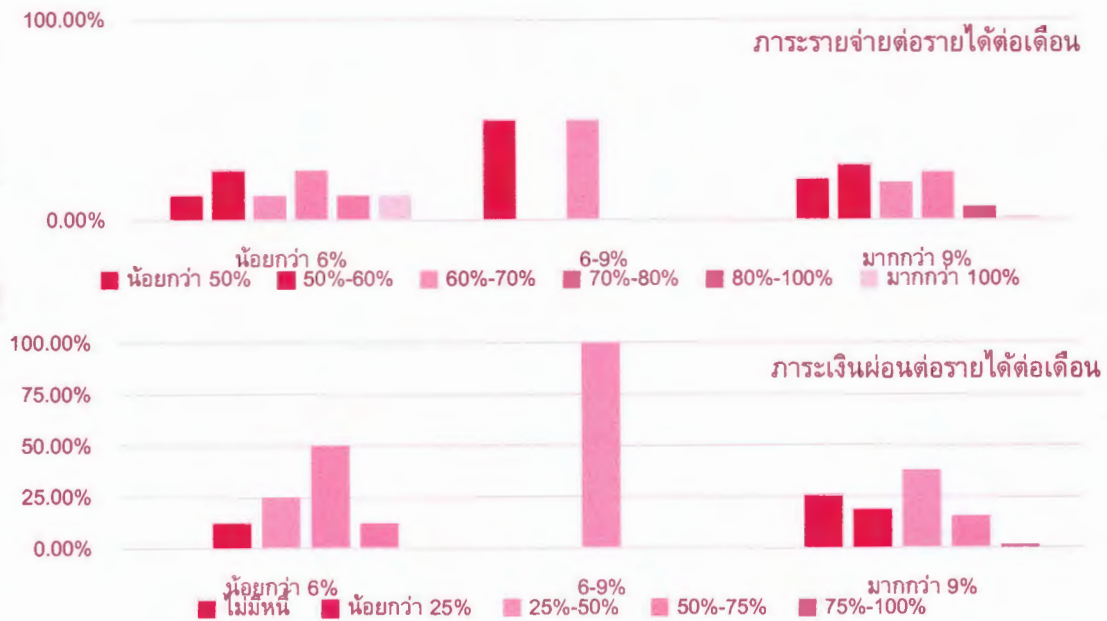
รูปที่ 20 พฤติกรรมการออมเพิ่มของกลุ่มตัวอย่าง

รอบรัฐสมาคม

เพื่อให้เข้าใจความสามารถในการสะสมเงินเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับภาระรายจ่ายหรือภาระหนี้สินอย่างไร รูปที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราการสะสมน้อยส่วนใหญ่จะมีภาระรายจ่ายต่อเดือนสูงกว่าร้อยละ 50 ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมมากกว่า 9% ที่ส่วนใหญ่มีภาระรายจ่ายน้อยกว่าร้อยละ 60 ความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นกับภาระเงินผ่อนต่อเดือนที่กลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมในสัดส่วนมากกว่า 9% ของเงินเดือนจะไม่มีหนี้ หรือมีภาระผ่อนต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 50

รูปที่ 21 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม กับภาระรายจ่ายต่อเดือน และภาระเงินผ่อนต่อเดือน

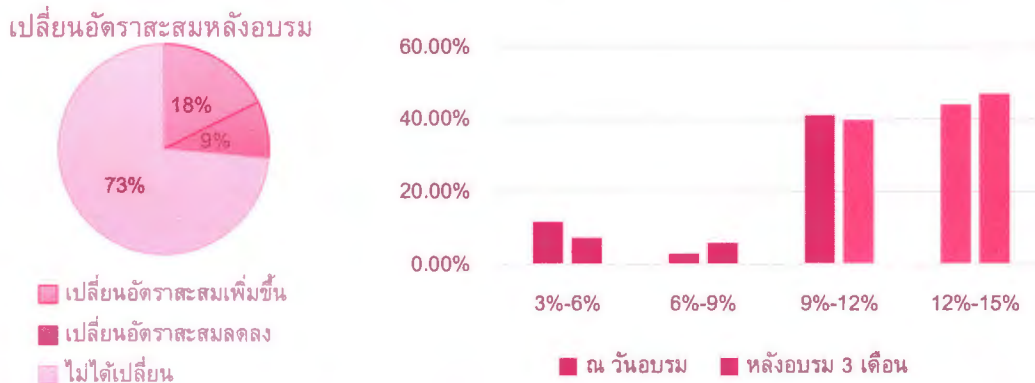
เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะปรับเพิ่มอัตราเงินสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเมื่อตนเองมีรายได้ที่สูงขึ้น ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมได้มากกว่าร้อยละ 9 ต่อเดือนจึงมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน ที่ผ่านการปรับขึ้นเงินเดือนมาแล้วดังแสดงในรูปที่ 8

รูปที่ 22 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม กับรายได้ต่อเดือน

เมื่อทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างภายหลังการอบรม 3 เดือน เพื่อประเมินว่าผู้เข้าร่วมการสำรวจมีการเพิ่มอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากน้อยเพียงใด รูปที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 18 มีการเพิ่มอัตราสะสมสูงขึ้นภายหลังการได้รับความรู้จากโครงการอบรม ซึ่งเป็นการเพิ่มจากระดับ 3-6% ต่อเดือน เป็นมากกว่า 6% ดังแสดงในรูปที่ 9

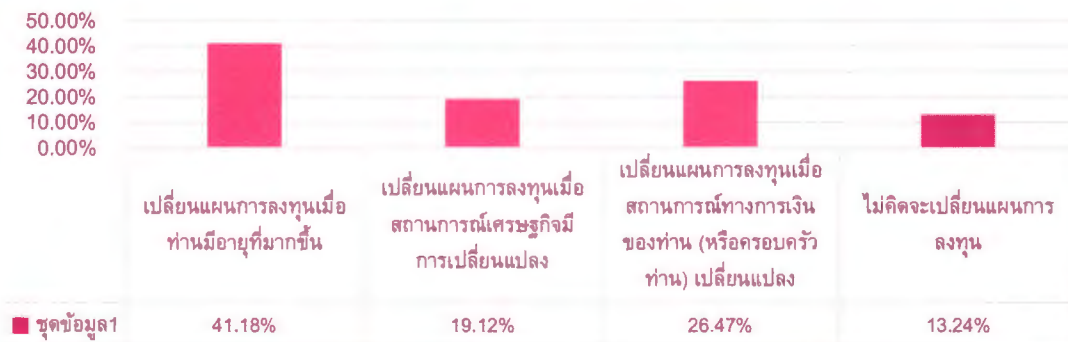
รูปที่ 23 การเปลี่ยนแปลงอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายหลังการอบรม 3 เดือน

วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

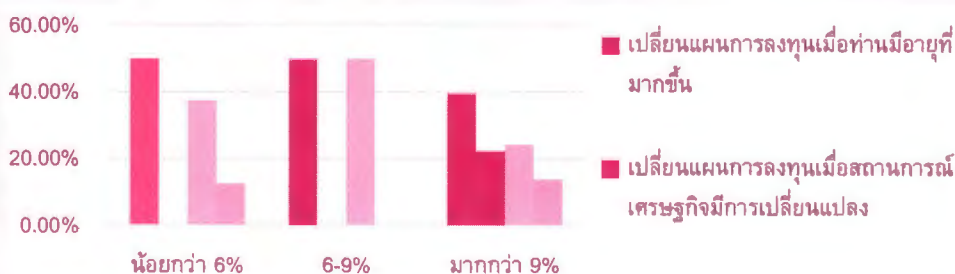
นอกจากการวิเคราะห์อัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้วนั้น อีกปัจจัยหนึ่งที่มีการวิเคราะห์ร่วมด้วยคือพฤติกรรมกรรมการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพว่าเป็นอย่างไร รูปที่ 10 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 41 มีความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับแผนการลงทุนให้เหมาะสมตามอายุ ในขณะที่มีเพียงบางส่วนร้อยละ 19 ยังคงมีพฤติกรรมปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนตามสถานการณ์เศรษฐกิจ

รูปที่ 24 สาเหตุการเปลี่ยนแปลงแผนการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

หากวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนและอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รูปที่ 11 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอัตราสะสมมากกว่า 9% ต่อเดือนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงการลงทุนตามอายุ อย่างไรก็ตามประเด็นที่น่าสนใจคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยและมีการสะสมที่น้อยกว่าร้อยละ 9 ต่อเดือนนั้น ยังคงมีบางส่วนที่ปรับแผนการลงทุนตามสถานการณ์ทางการเงินของตนเองและครอบครัว

รูปที่ 25 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม และพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

รอบรั้วสมาคม

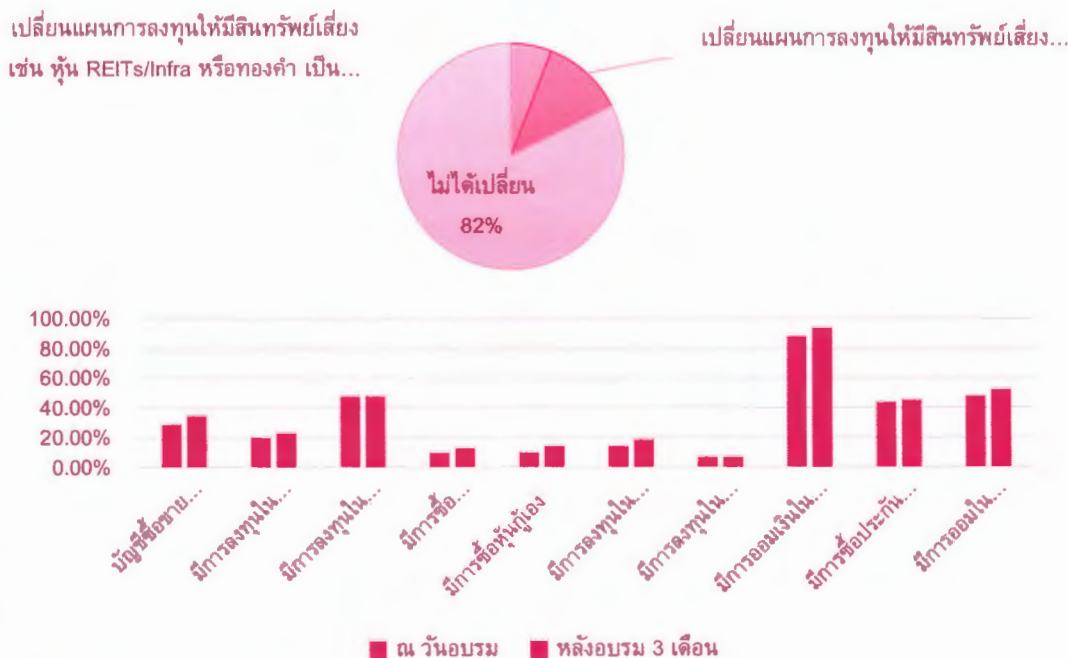
เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากยิ่งขึ้น รูปที่ 12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 4 ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการลงทุนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 26 เท่านั้นที่เปลี่ยนแปลงการลงทุนปีละครั้ง โดยผู้ที่เปลี่ยนแปลงการลงทุนบ่อยมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมมากกว่า 9%

รูปที่ 26 วิเคราะห์ความถี่ในการเปลี่ยนแปลงการลงทุนและอัตราสะสม

การได้รับความรู้จากโครงการอบรมทำให้ผู้เข้าร่วมการอบรมและสำรวจในครั้งนี้ มีการปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนให้มีความเสี่ยงที่สูงขึ้นประมาณร้อยละ 12 นอกจากนี้ผู้เข้าอบรมยังมีความเข้าใจด้านการลงทุนที่สูงขึ้นจนนำมาสู่การตัดสินใจลงทุนเพิ่มเติมผ่านการเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์เอง ลงทุนผ่านตราสารหนี้ และการออมเงินผ่านประกันชีวิตสะสมทรัพย์และประกันสุขภาพ มากยิ่งขึ้นดังแสดงในรูปที่ 13

รูปที่ 27 การเปลี่ยนแปลงลงทุนภายหลังอบรม 3 เดือน

อย่างไรก็ตามหากวิเคราะห์สัดส่วนการลงทุนจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสำรวจจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่มากขึ้นมีสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้เพิ่มขึ้นอยู่บ้าง และมีแนวโน้มที่จะมีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนสูงขึ้นจนทำให้สัดส่วนการลงทุนผ่านสินทรัพย์ทางเลือกประเภทกองทุนอสังหาริมทรัพย์หรือโครงสร้างพื้นฐานมีแนวโน้มสูงขึ้นตามอายุด้วยดังแสดงในรูปที่ 14 อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างที่อายุน้อยยังถือว่ามีการลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงที่น้อยกว่าที่ควรจะเป็น มีการลงทุนในตราสารหนี้ค่อนข้างสูง ถึงแม้จะมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ได้มีการปรับเพิ่มความเสี่ยงภายหลังการอบรมแล้วก็ตาม

รูปที่ 28 ค่าเฉลี่ยของสัดส่วนการลงทุนในแต่ละประเภทสินทรัพย์ผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายหลังการอบรม 3 เดือน

2.3 การจัดโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ (โครงการต่อเนื่อง) โดยได้รับเงินทุนจาก “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน (CMDP)” รุ่นที่ 5 เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2566 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กลุ่มบริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) ซึ่งจัดระเบียบแล้ว

จัดทำโดย ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น อาจารย์ประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (หัวหน้าโครงการ) และหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

หลักการและเหตุผลของการศึกษาการพฤติกรรมการออมและการลงทุนผ่านกองทุนฯ

การจัดอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รุ่นที่ 5 สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้รับเงินทุนจากการสนับสนุนการดำเนินโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อการเกษียณอายุ จากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน โดยโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกสามารถกำหนดพฤติกรรมการใช้จ่าย การตัดสินใจด้านการลงทุน เพื่อให้สามารถชี้วัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการออมและการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เข้าเรียนใน “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ” สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจึงได้มีการสำรวจผู้เข้าอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม และการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยการสำรวจนี้มีการแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่

- 1) การสำรวจในช่วงเวลา 5 วันภายหลังการอบรม เพื่อเป็นการเป็นรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ของสมาชิกที่ยินยอมเข้าร่วมในการสำรวจ โดยการสำรวจในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมของการออมและการลงทุนในปัจจุบัน

รอบรู้สมาคม

- 2) การสำรวจภายหลังการอบรมประมาณ 3 เดือน เพื่อเป็นการเป็นรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ของสมาชิกว่าภายหลังการอบรม 3 เดือนได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุน และการออมอย่างไรบ้างที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวช่วยยืนยันว่าการอบรมสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุนและการออมของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษาพฤติกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้าอบรม

- เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในปัจจุบัน และภายหลัง 3 เดือนหลังการอบรม
- เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของสมาชิกที่จะมีสัดส่วนการออมผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่สูงขึ้น
- เพื่อศึกษาว่าสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้มีความเสี่ยงจากการลงทุนที่ปรับตามอายุของตนเองหรือไม่

กระบวนการสำรวจพฤติกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้าอบรม

เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการตอบแบบสอบถามของผู้เข้าอบรมในโครงการ “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ” จึงได้มีการกำหนดเงินค่าตอบแทนของตอบแบบสอบถามไว้ที่ 500 บาท ซึ่งจะเป็นการจ่ายให้เฉพาะกับผู้เข้าอบรมที่มีการตอบแบบสอบถามครบถ้วนทั้ง 2 ฉบับ ตรงตามเงื่อนไข

โดยผู้เข้าร่วมการตอบแบบสอบถามจะตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่าน web link หรือ QR code ดังนี้

- แบบสอบถามการออมและการลงทุน สถานการณ์ ณ วันอบรม รุ่น 5
<https://forms.gle/sigX73XdR6Lb5Mdn8>

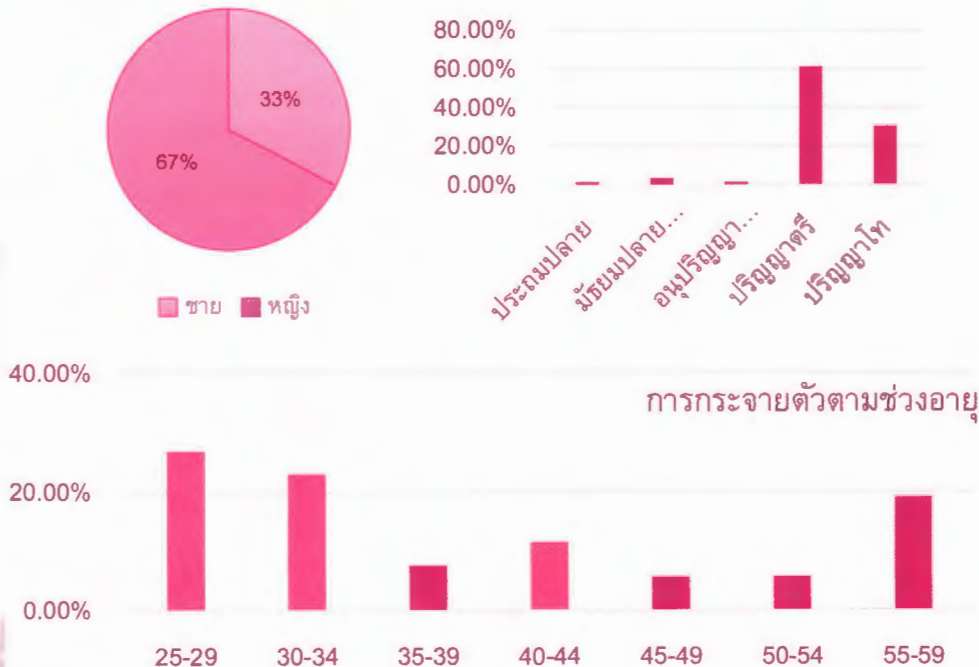
- แบบสอบถามการออมและการลงทุน สถานการณ์ ณ 3 เดือนหลังวันอบรม รุ่น 5
<https://forms.gle/vSUuLCG7rHfVSKHy5>

วิเคราะห์คุณลักษณะของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เข้าร่วมในการสำรวจ (Descriptive statistics)

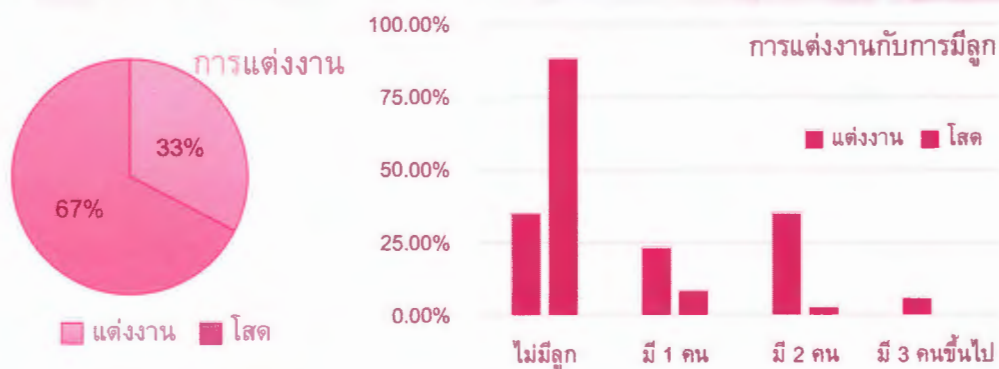
ภายหลังการเก็บข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ พบข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสอบถามตรงตามเงื่อนไขทั้งหมดจำนวน 52 คน โดยทั้ง 52 คนนี้มีการกระจายตัวในมิติของเพศ ระดับการศึกษา และอายุดังแสดงในรูปที่ 1 โดยจะพบว่าผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง และมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในส่วนของอายุนั้นส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมการสำรวจมีอายุอยู่ในช่วง 25-34 ปี และมีการกระจายตัวครอบคลุมตั้งแต่อายุ 25 ปีไปจนถึง 60 ปี

รูปที่ 29 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของเพศ ระดับการศึกษา และอายุ

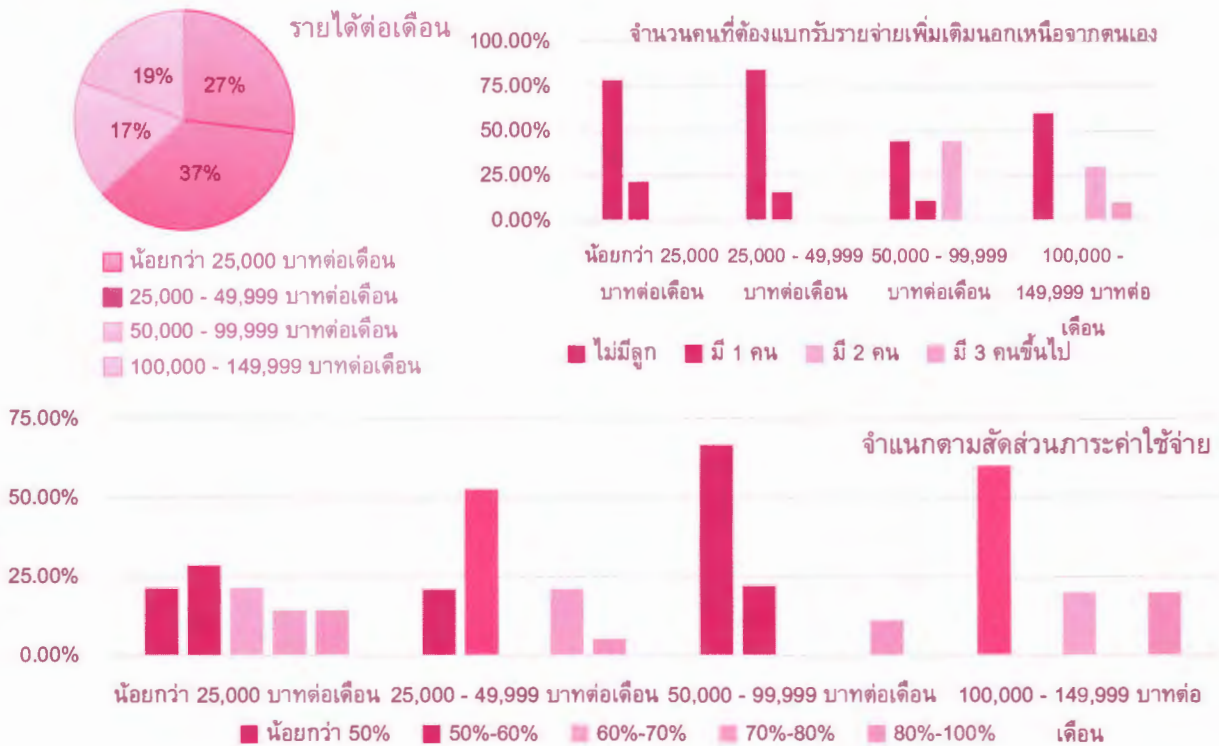
นอกจากข้อมูลในมิติของเพศ และระดับการศึกษา ในแบบสำรวจได้มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการแต่งงาน และการมีลูกซึ่งถือเป็นตัวแปรสำคัญเชิงเศรษฐกิจและสังคมที่กำหนดภาระค่าใช้จ่ายประจำวันคนอาจมีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนได้ จากการเก็บข้อมูลผู้เข้าร่วมในการศึกษาในรุ่นที่ 5 นี้ได้ผลดังแสดงในรูปที่ 2 โดยมีสัดส่วนของคนที่แต่งงานแล้วประมาณร้อยละ 33 และในกลุ่มของผู้ที่แต่งงานแล้วยังไม่มีลูกเพียงร้อยละ 35.29%

รูปที่ 30 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของสถานะการแต่งงานและการมีลูก

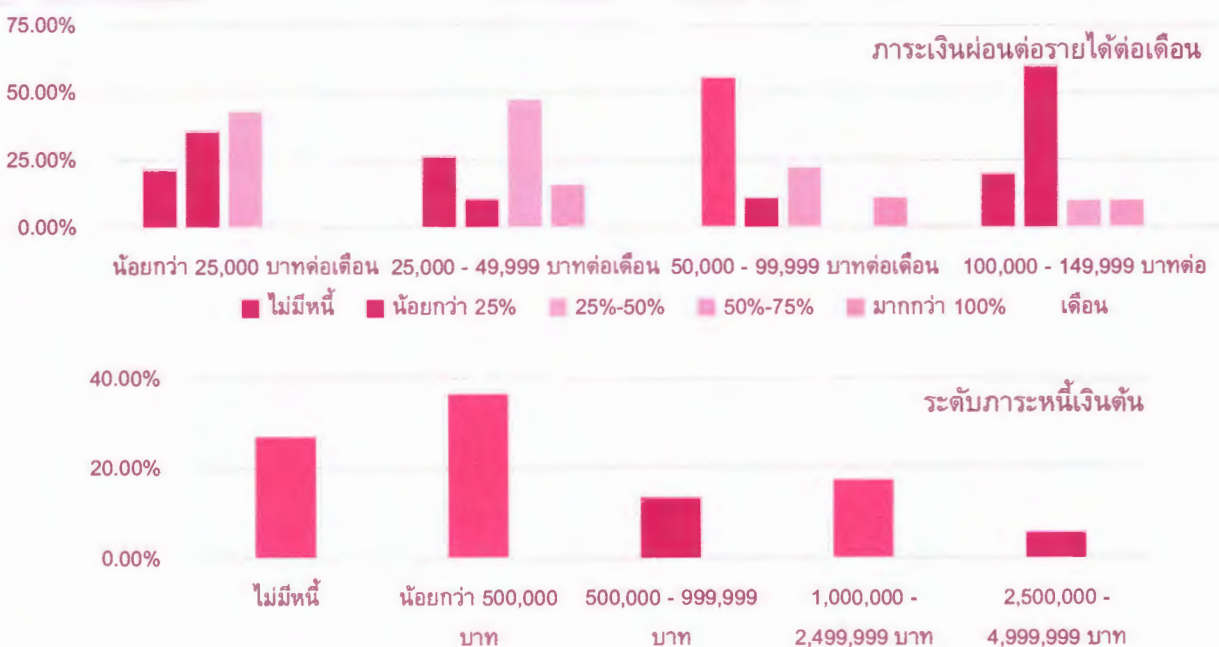
ในมิติของรายได้ และภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้เข้าร่วมการสำรวจแสดงอยู่ในรูปที่ 3 ซึ่งจะพบว่าผู้เข้าร่วมการสำรวจส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 25,000-49,999 บาทต่อเดือน โดยเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับจำนวนคนที่กลุ่มตัวอย่างจะต้องแบกรับรายจ่ายนอกเหนือจากตนเองพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้สูงขึ้นมีแนวโน้มที่จะต้องแบกรับรายจ่ายของคนรอบข้างมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้อยู่ในระดับสูงไม่ได้หมายความว่า จะมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ลดน้อยลงตามระดับรายได้ที่สูงขึ้น จากรูปที่ 3 จะสังเกตเห็นว่าผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน ยังคงมีบางส่วนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงกว่า 60% ถึงแม้จะไม่มียอดกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ก็ตาม อย่างไรก็ตามผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทต่อเดือน เป็นกลุ่มที่น่ากังวลเพราะสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างน้อยที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่ำกว่าร้อยละ 50 ของรายได้

รูปที่ 31 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของรายได้และภาระค่าใช้จ่าย

จากข้อมูลข้างต้นทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 25,000 บาทต่อเดือนมีภาระเงินผ่อนต่อเดือนที่ค่อนข้างสูงดังแสดงในรูปที่ 4 ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงจะมีภาระที่ต้องเลี้ยงดูบุคคลอื่นสูงขึ้นตามไปด้วยแต่ยังสามารถควบคุมให้ตนเองไม่ต้องกู้ยืมหนี้สินจนมีภาระผ่อนในสัดส่วนมากได้ หากวิเคราะห์ที่ภาระหนี้สินเงินต้น (รวมทุกหนี้สิน) ของกลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 5 นี้จะพบว่า มีประมาณร้อยละ 27 ที่ไม่มีหนี้สิน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหนี้สินเงินต้นน้อยกว่า 500,000 บาท

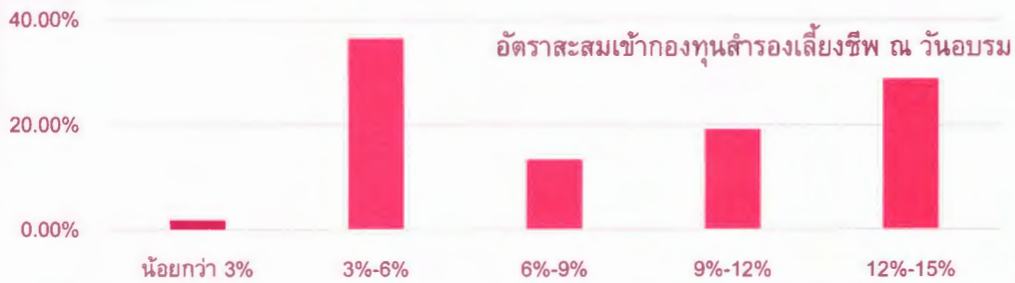
รูปที่ 32 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของรายได้และภาระเงินผ่อนต่อเดือน

วิเคราะห์พฤติกรรมการออมเงินผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

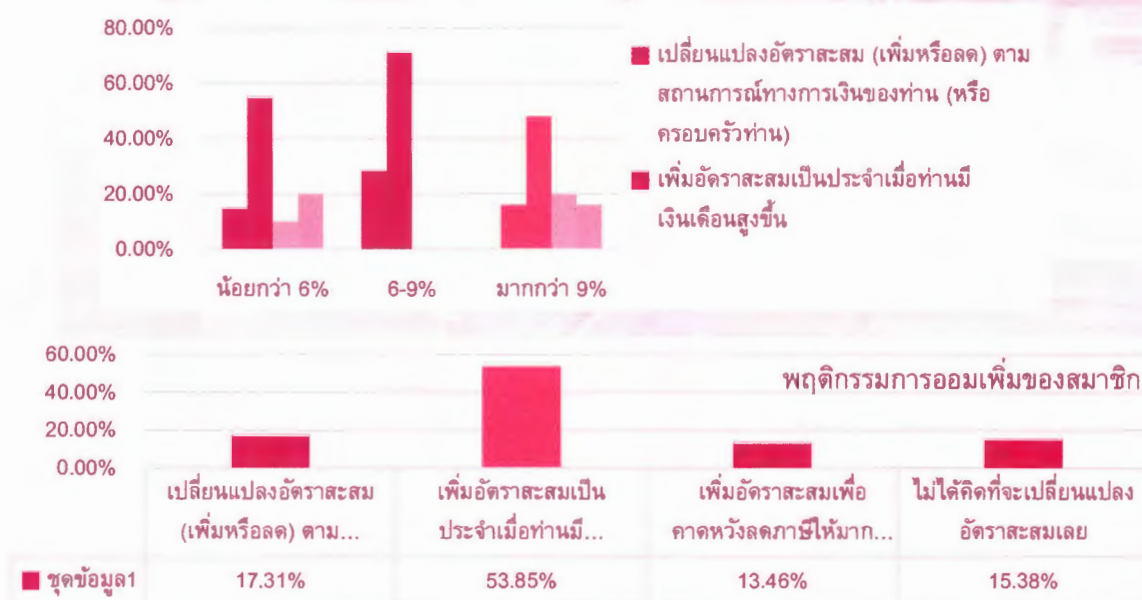
จากข้อมูลอัตราการสะสมเงินเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของกลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 5 พบผลลัพธ์ดังแสดงในรูปที่ 5 กล่าวคือส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 36 มีอัตราสะสมอยู่ในช่วง 3%-6% ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานภายใต้บริษัทเอกชนไม่สามารถออมเงินได้ในระดับสูง คล้ายกับเจ้าหน้าที่และอาจารย์ในมหาวิทยาลัยในรุ่น 1 ที่ส่วนใหญ่สะสมเงินอยู่ในช่วง 3%-6% เข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

รูปที่ 33 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจตามมิติของอัตราการสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพกับสาเหตุของการปรับเปลี่ยนอัตราสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพพบผลลัพธ์ที่น่าสนใจเพิ่มเติม กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราการสะสมสูง (มากกว่าร้อยละ 9 ต่อเดือน) ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมที่เพิ่มขึ้นได้เพราะการขึ้นเงินเดือนในแต่ละปี และรองลงมาคือความต้องการลดภาษี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมน้อยยังเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติที่ดีในการออมโดยจะเพิ่มอัตราการสะสมของตนเองตามการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน ดังแสดงในรูปที่ 6 โดยสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ปรับเปลี่ยนอัตราสะสมของตนเองไปตามสถานการณ์ทางการเงินที่แปรเปลี่ยนไปอยู่ที่ประมาณร้อยละ 17 ในขณะที่สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ปรับอัตราสะสมเพิ่มขึ้นตามเงินเดือนที่สูงขึ้นนั้นอยู่ที่ประมาณร้อยละ 54

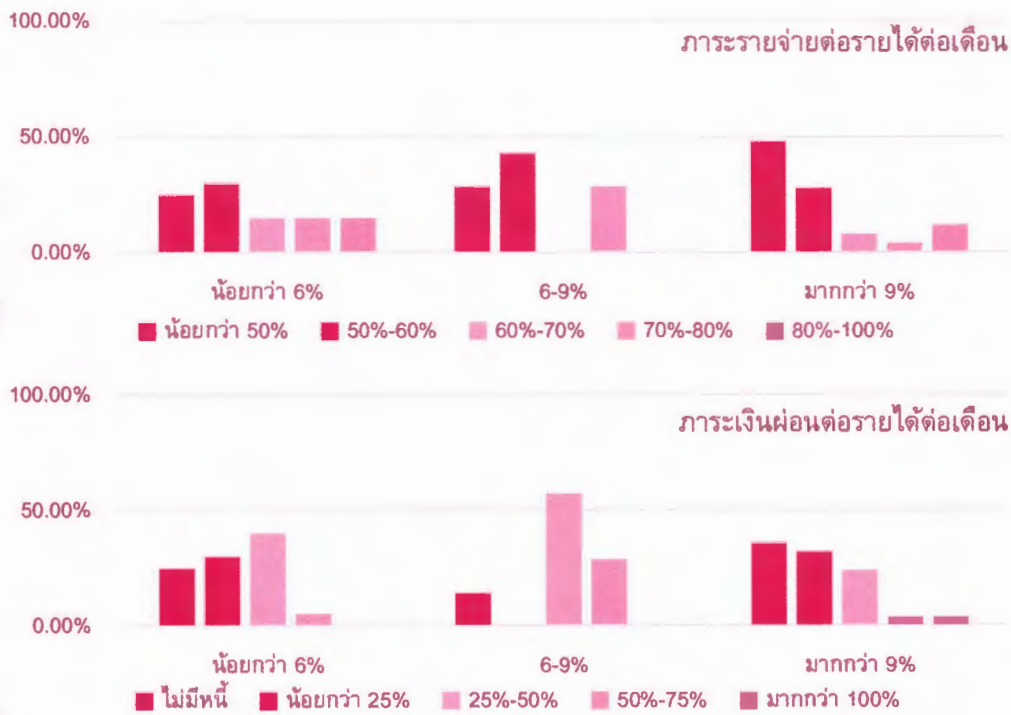
รูปที่ 34 พฤติกรรมการออมเพิ่มของกลุ่มตัวอย่าง

รอบรั้วสมาคม

เพื่อให้เข้าใจความสามารถในการสะสมเงินเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับภาระรายจ่ายหรือภาระหนี้สินอย่างไร รูปที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมน้อยส่วนใหญ่จะมีภาระรายจ่ายต่อเดือนสูงกว่าร้อยละ 50 ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมมากกว่า 9% ที่ส่วนใหญ่มีภาระรายจ่ายน้อยกว่าร้อยละ 50 ความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นกับภาระเงินผ่อนต่อเดือนที่กลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมในสัดส่วนมากกว่า 9% ของเงินเดือนจะไม่มีหนี้ หรือมีภาระผ่อนต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 50

รูปที่ 35 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม กับภาระรายจ่ายต่อเดือน และภาระเงินผ่อนต่อเดือน

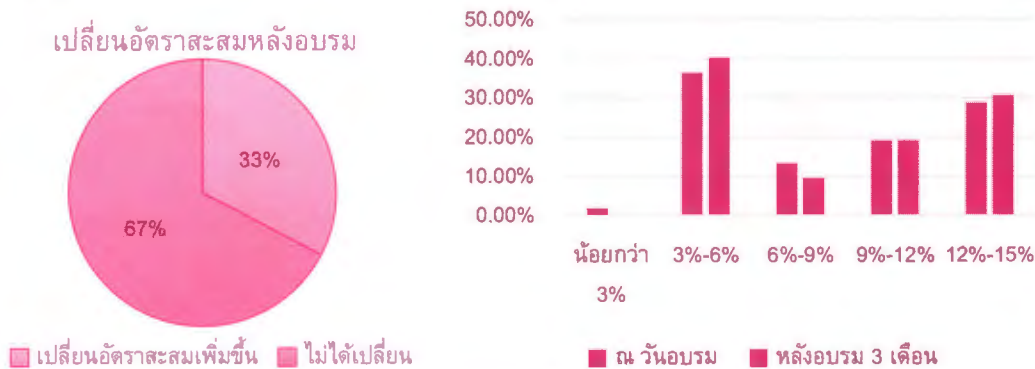
เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนอัตราเงินสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเมื่อตนเองมีรายได้ที่สูงขึ้น ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมได้มากกว่าร้อยละ 9 ต่อเดือนจึงมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 25,000 บาทต่อเดือน ที่ผ่านการปรับขึ้นเงินเดือนมาแล้วดังแสดงในรูปที่ 8

รูปที่ 36 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม กับรายได้ต่อเดือน

เมื่อทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างภายหลังการอบรม 3 เดือน เพื่อประเมินว่าผู้เข้าร่วมการสำรวจมีการเพิ่มอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากน้อยเพียงใด รูปที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 33 มีการเพิ่มอัตราสะสมสูงขึ้นภายหลังการได้รับความรู้จากโครงการอบรม ซึ่งเป็นการเพิ่มจากระดับ น้อยกว่า 3% ต่อเดือนเป็นมากกว่า 3% ดังแสดงในรูปที่ 9

รูปที่ 37 การเปลี่ยนแปลงอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายหลังการอบรม 3 เดือน

วิเคราะห์พฤติกรรมการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

นอกจากการวิเคราะห์อัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้วนั้น อีกปัจจัยหนึ่งที่มีการวิเคราะห์ร่วมด้วยคือพฤติกรรมการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพว่าเป็นอย่างไร รูปที่ 10 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 30 มีความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับแผนการลงทุนให้เหมาะสมตามอายุ ในขณะที่บางส่วนร้อยละ 21.15 ยังคงมีพฤติกรรมการเปลี่ยนแผนการลงทุนตามสถานการณ์เศรษฐกิจ

รูปที่ 38 สาเหตุการเปลี่ยนแผนการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

หากวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปลี่ยนแผนการลงทุนและอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รูปที่ 11 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอัตราสะสมมากกว่า 9% ต่อเดือนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแผนการลงทุนตามอายุสูงสุด อย่างไรก็ตามประเด็นที่น่าสนใจคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยและมีอัตราสะสมต่ำ มีแนวโน้มเปลี่ยนแผนการลงทุนตามสถานการณ์เศรษฐกิจและสถานการณ์ทางการเงินของครอบครัว

รูปที่ 39 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม และพฤติกรรมการเปลี่ยนแผนลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

รอบรู้สมาคม

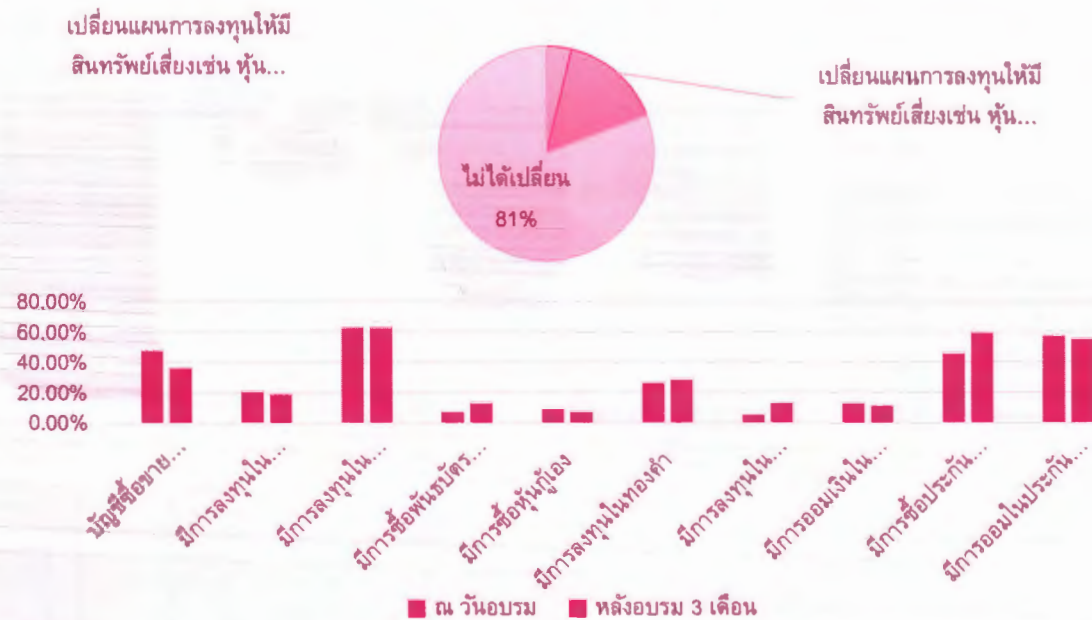
เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากยิ่งขึ้น รูปที่ 12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 5 ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการลงทุนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่เปลี่ยนแปลงการลงทุนมากกว่าปีละครั้ง โดยผู้ที่เปลี่ยนแปลงการลงทุนบ่อยมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมอยู่ในระดับปานกลาง

รูปที่ 40 วิเคราะห์ความถี่ในการเปลี่ยนแปลงการลงทุนและอัตราสะสม

การได้รับความรู้จากโครงการอบรมทำให้ผู้เข้าร่วมการอบรมและสำรวจในครั้งนี้ มีการปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนให้มีความเสี่ยงที่สูงขึ้นประมาณร้อยละ 15 นอกจากนี้ผู้เข้าอบรมยังมีความเข้าใจด้านการลงทุนที่สูงขึ้นจนนำมาสู่การตัดสินใจลงทุนเพิ่มเติมผ่านการลงทุนในตราสารหนี้ หลักทรัพย์ดิจิทัล การลงทุนผ่าน และการซื้อประกันสุขภาพดังแสดงในรูปที่ 13

รูปที่ 41 การเปลี่ยนแปลงลงทุนภายหลังอบรม 3 เดือน

อย่างไรก็ตามหากวิเคราะห์สัดส่วนการลงทุนจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสำรวจจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่มากขึ้นมีสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ และหลักทรัพย์ทางเลือกเพิ่มขึ้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างอายุน้อยมีการลงทุนในหุ้นที่สูง ผลลัพธ์ดังแสดงในรูปที่ 14 ยืนยันให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมอบรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับการออมเพื่อเกษียณที่การลงทุนจะต้องปรับเปลี่ยนตามช่วงอายุ โดยอายุน้อยควรมีทรัพย์สินเสี่ยงสูงและค่อย ๆ ลดลงเมื่ออายุมากขึ้น

รูปที่ 42 ค่าเฉลี่ยของสัดส่วนการลงทุนในแต่ละประเภทสินทรัพย์ผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายหลังการอบรม 3 เดือน

2.4 การจัดโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ (โครงการต่อเนื่อง) โดยได้รับเงินทุนจาก “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน (CMDP)” รุ่นที่ 6 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2566 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานการทำเรือแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดระเบียบแล้ว

จัดทำโดย ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น อาจารย์ประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (หัวหน้าโครงการ) และหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

หลักการและเหตุผลของการศึกษาการพฤติกรรมการออมและการลงทุนผ่านกองทุนฯ

การจัดอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รุ่นที่ 6 สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้รับเงินทุนจากการสนับสนุนการดำเนินโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ จากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน โดยโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกสามารถกำหนดพฤติกรรมการใช้จ่าย การตัดสินใจด้านการลงทุน และการคาดการณ์มูลค่าเงินก้อนที่มี ณ วันเกษียณอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถชี้วัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการออมและการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เข้าเรียนใน “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ” สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจึงได้มีการสำรวจผู้เข้าอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม และการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยการสำรวจนี้มีการแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่

- 1) การสำรวจในช่วงเวลา 5 วันภายหลังการอบรม เพื่อเป็นการเป็นรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ของสมาชิกที่ยินยอมเข้าร่วมในการสำรวจ โดยการสำรวจในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมของการออมและการลงทุนในปัจจุบันของสมาชิก
- 2) การสำรวจภายหลังการอบรมประมาณ 3 เดือน เพื่อเป็นการเป็นรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ของสมาชิกว่าภายหลังการอบรม 3 เดือนได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุน และการออมอย่างไรบ้างที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวช่วยยืนยันว่าการอบรมสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุนและการออมของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้าอบรม

- เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในปัจจุบัน และภายหลัง 3 เดือนหลังการอบรม
- เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของสมาชิกที่มีสัดส่วนการออมผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่สูงขึ้น
- เพื่อศึกษาว่าสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้มีความเสี่ยงจากการลงทุนที่ปรับตามอายุของตนเองหรือไม่

กระบวนการสำรวจพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้าอบรม

เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการตอบแบบสอบถามของผู้เข้าอบรมในโครงการ “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ” จึงได้มีการกำหนดเงินค่าตอบแทนของตอบแบบสอบถามไว้ที่ 500 บาท ซึ่งจะเป็นการจ่ายให้เฉพาะกับผู้เข้าอบรมที่มีการตอบแบบสอบถามครบถ้วนทั้ง 2 ฉบับ ตรงตามเงื่อนไข

โดยผู้เข้าร่วมการตอบแบบสอบถามจะตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่าน web link หรือ QR code ดังนี้

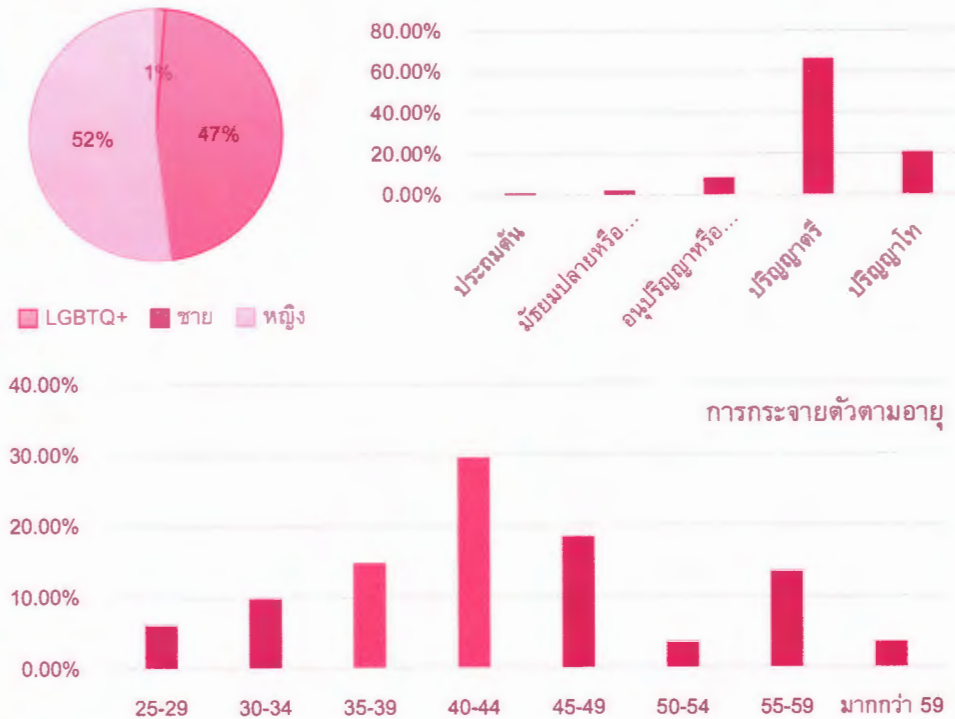
- แบบสอบถามการออมและการลงทุน สถานการณ์ ณ วันอบรม รุ่น 6
<https://forms.gle/4EEuKov4xBK2Zxgo9>
- แบบสอบถามการออมและการลงทุน สถานการณ์ ณ 3 เดือนหลังวันอบรม รุ่น 6
<https://forms.gle/rcLghkqj3KJaorSR8>

วิเคราะห์คุณลักษณะของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เข้าร่วมในการสำรวจ (Descriptive statistics)

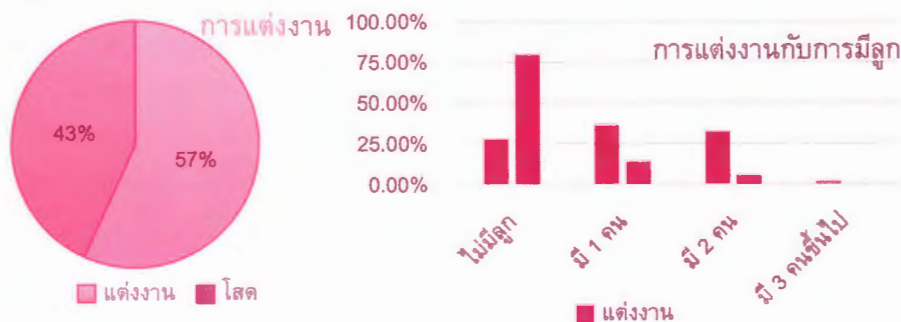
ภายหลังการเก็บข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ พบข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสอบถามตรงตามเงื่อนไขทั้งหมดจำนวน 81 คน โดยทั้ง 81 คนนี้มีการกระจายตัวในมิติของเพศ ระดับการศึกษา และอายุดังแสดงในรูปที่ 1 โดยจะพบว่าผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจมีการกระจายตัวที่ดีในมิติของเพศ และส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในส่วนของอายุนั้นส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมการสำรวจมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี และมีการกระจายตัวครอบคลุมตั้งแต่อายุ 25 ปีไปจนถึง 60 ปี

รูปที่ 43 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของเพศ ระดับการศึกษา และอายุ

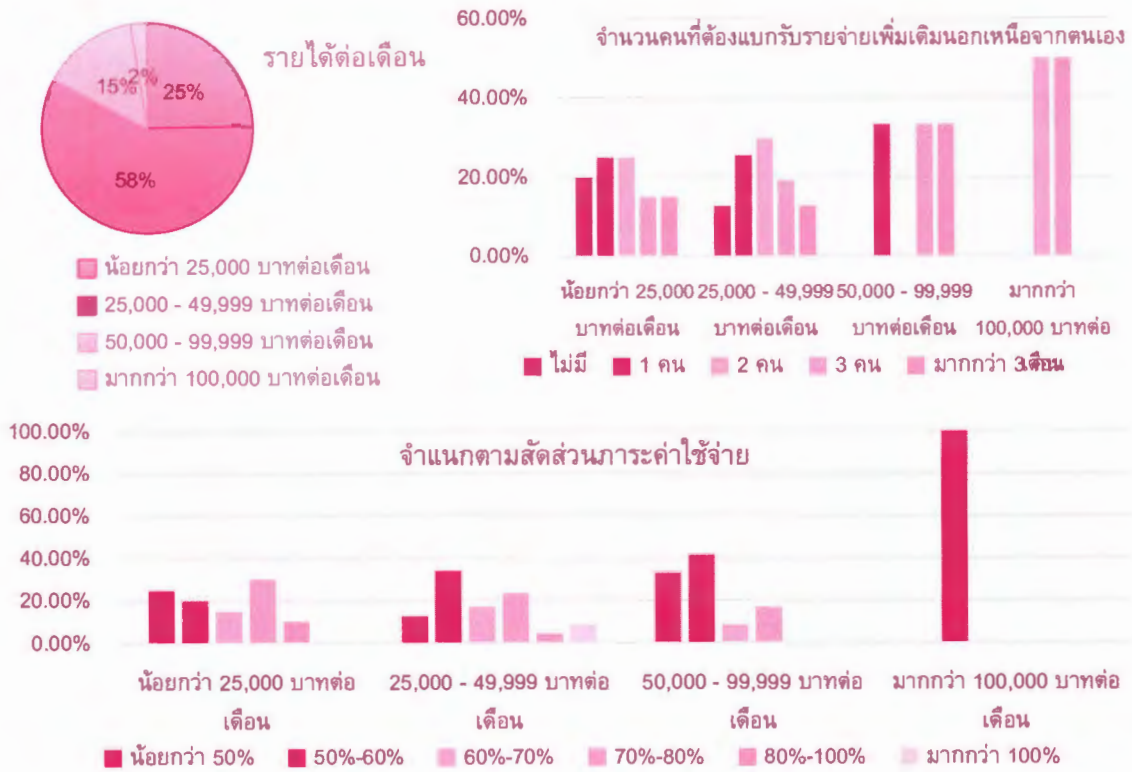
นอกจากข้อมูลในมิติของเพศ และระดับการศึกษา ในแบบสำรวจได้มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการแต่งงาน และการมีลูกซึ่งถือเป็นตัวแปรสำคัญเชิงเศรษฐกิจและสังคมที่กำหนดภาระการใช้จ่ายประจำวันจนอาจมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนได้ จากการเก็บข้อมูลผู้เข้าร่วมในการศึกษาในรอบ 6 นี้ได้ผลดังแสดงในรูปที่ 2 โดยมีสัดส่วนของคนที่แต่งงานแล้วประมาณร้อยละ 57 และในกลุ่มของผู้ที่แต่งงานแล้วยังไม่มีลูกอยู่ที่ร้อยละ 28.26%

รูปที่ 44 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของสถานะการแต่งงานและการมีลูก

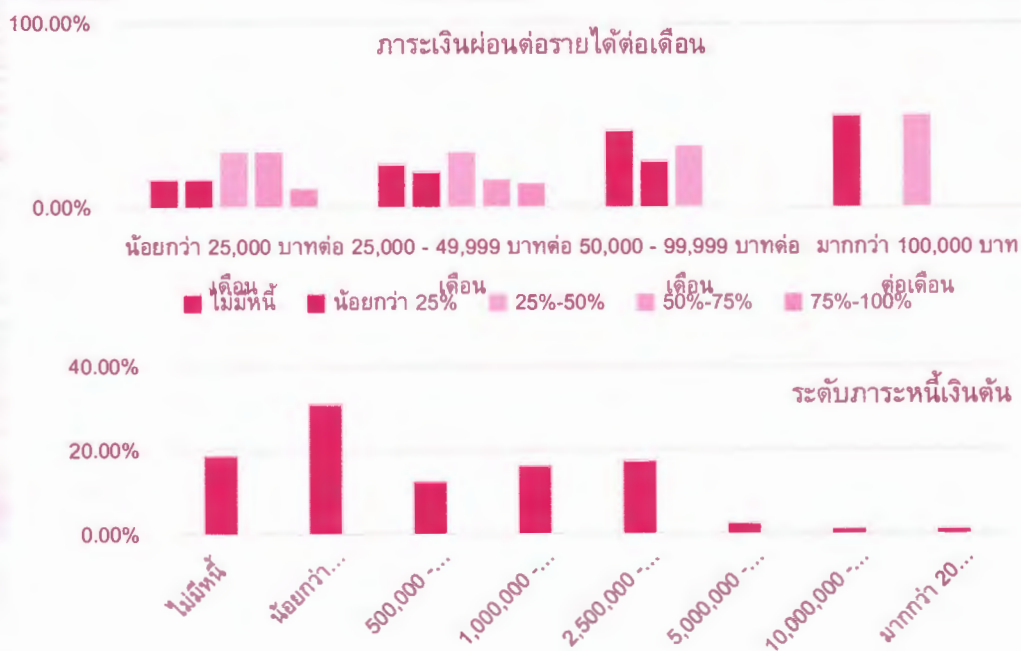
ในมิติของรายได้ และภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้เข้าร่วมการสำรวจแสดงอยู่ในรูปที่ 3 ซึ่งจะพบว่าผู้เข้าร่วมการสำรวจส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 25,000-49,999 บาทต่อเดือน โดยเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับจำนวนคนที่กลุ่มตัวอย่างจะต้องแบกรับรายจ่ายนอกเหนือจากตนเองพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้สูงขึ้นไปมีแนวโน้มที่จะต้องแบกรับรายจ่ายของคนรอบข้างมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้อยู่ในระดับสูงไม่ได้หมายความว่า จะมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ลดน้อยลงตามระดับรายได้ที่สูงขึ้น จากรูปที่ 3 จะสังเกตเห็นว่าผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน ยังคงมีบางส่วนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงกว่า 60% ถึงแม้จะไม่มียกกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ก็ตาม นอกจากนี้ผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทต่อเดือน ไม่ได้เป็นกลุ่มที่น่ากังวลมากนักเมื่อเทียบกับผู้เข้าอบรมในรอบอื่น เพราะสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างน้อยที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนมากกว่าร้อยละ 80 ของรายได้

รูปที่ 45 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของรายได้และภาระค่าใช้จ่าย

อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 25,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นภาระเงินผ่อนต่อเดือนที่ค่อนข้างสูงดังแสดงในรูปที่ 4 ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงจะมีภาระที่ต้องเลี้ยงดูบุคคลอื่นสูงขึ้นตามไปด้วย แต่ยังสามารถควบคุมให้ตนเองไม่ต้องกู้ยืมหนี้สินจนมีภาระผ่อนในสัดส่วนมากได้ หากวิเคราะห์ที่ภาระหนี้สินเงินต้น (รวมทุกหนี้สิน) ของกลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 6 นี้จะพบว่า มีประมาณเพียงร้อยละ 18.52 ที่ไม่มีหนี้สิน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหนี้สินเงินต้นน้อยกว่า 500,000 บาท

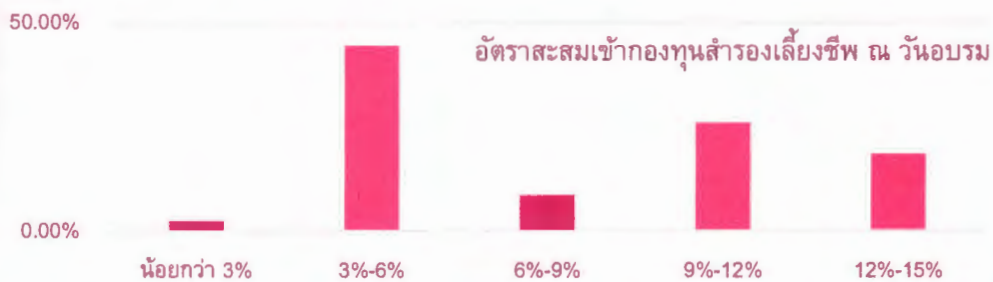
รูปที่ 46 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของรายได้และภาระเงินผ่อนต่อเดือน

วิเคราะห์พฤติกรรมการออมเงินผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

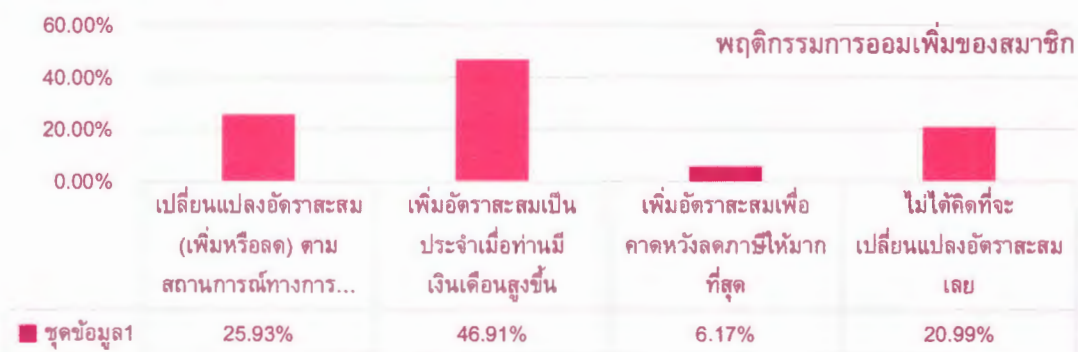
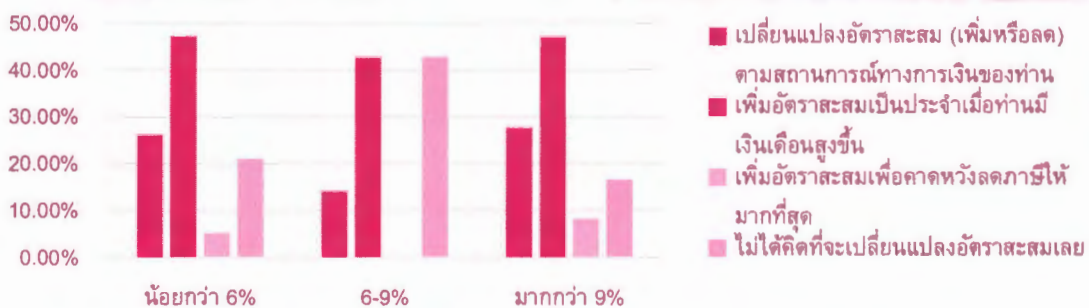
จากข้อมูลอัตราการสะสมเงินเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของกลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 6 พบผลลัพธ์ดังแสดงในรูปที่ 5 กล่าวคือส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 44.44 มีอัตราสะสมอยู่ในช่วง 3%-6% ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานภายใต้บริษัทเอกชนไม่สามารถออมเงินได้ในระดับสูง คล้ายกับเจ้าหน้าที่และอาจารย์ในมหาวิทยาลัยในรุ่นที่ 1 ที่ส่วนใหญ่สะสมเงินอยู่ในช่วง 3%-6% เข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

รูปที่ 47 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจตามมิติของอัตราการสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพกับสาเหตุของการปรับเปลี่ยนอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพบผลลัพธ์ที่น่าสนใจเพิ่มเติม กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่ในรุ่นที่ 6 นี้ ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมที่เพิ่มขึ้นเพราะการขึ้นเงินเดือนในแต่ละปี และรองลงมาคือการเปลี่ยนแปลงอัตราการออมตามสถานการณ์ทางการเงิน ด้วยเหตุนี้ในระยะยาว จะสามารถคาดหวังได้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีอัตราการออมที่เพิ่มขึ้นเมื่อรายได้สูงขึ้น สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ปรับอัตราสะสมเพิ่มขึ้นตามเงินเดือนที่สูงขึ้นนั้นอยู่ที่ประมาณร้อยละ 46.91 อย่างไรก็ตามสิ่งที่น่ากังวลคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราการออมไม่เกินร้อยละ 9 มีแนวโน้มที่จะไม่ได้เปลี่ยนการสะสมเพิ่มเติม ซึ่งจะต้องได้รับการกระตุ้นให้ตระหนักถึงความจำเป็นของการออมที่สูงขึ้น

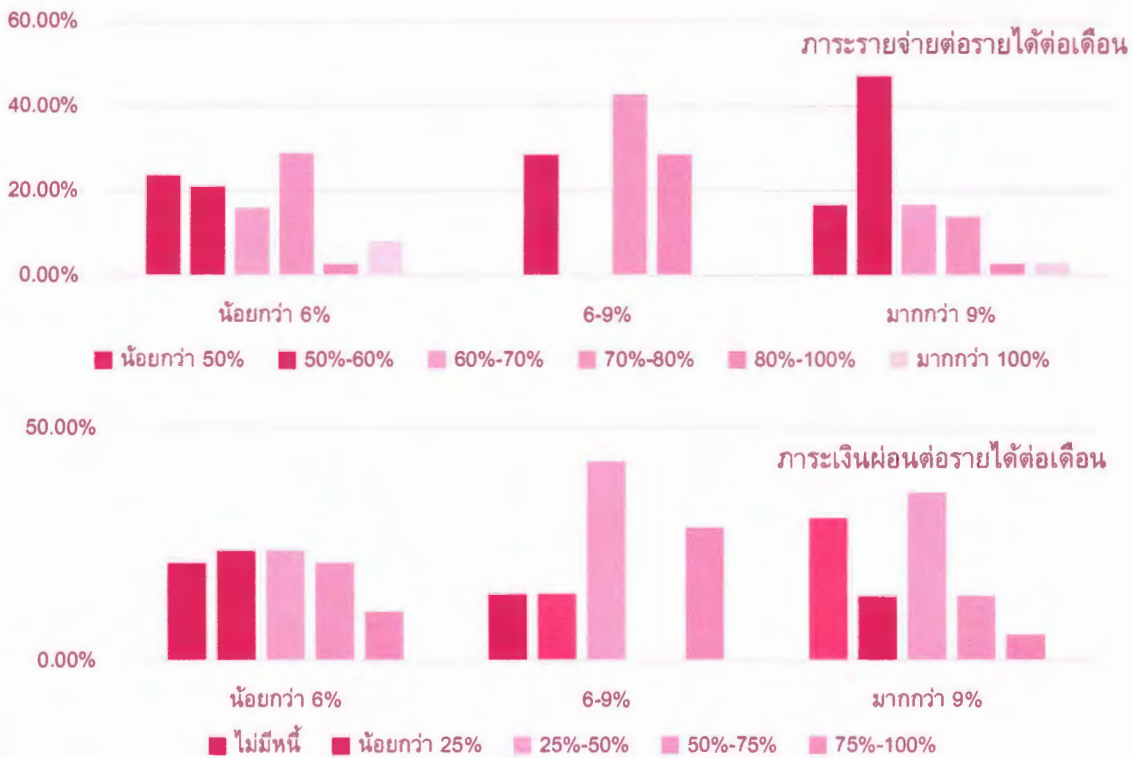
รูปที่ 48 พฤติกรรมการออมเพิ่มของกลุ่มตัวอย่าง

รอบรัฐสภาค

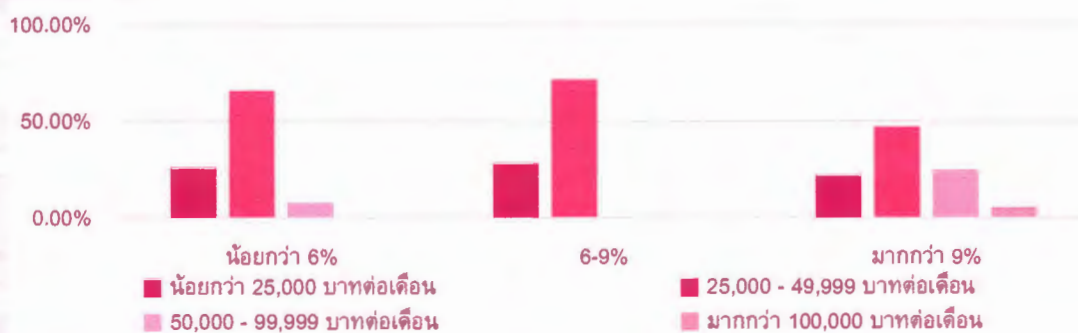
เพื่อให้เข้าใจความสามารถในการสะสมเงินเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับภาระรายจ่ายหรือภาระหนี้สินอย่างไร รูปที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมน้อยส่วนใหญ่จะมีภาระรายจ่ายต่อเดือนสูงกว่าร้อยละ 60 ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมมากกว่า 9% ที่ส่วนใหญ่มีภาระรายจ่ายน้อยกว่าร้อยละ 60 ความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นกับภาระเงินผ่อนต่อเดือนที่กลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมในสัดส่วนมากกว่า 9% ของเงินเดือนจะไม่มีหนี้ หรือมีภาระผ่อนต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 50

รูปที่ 49 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม กับภาระรายจ่ายต่อเดือน และภาระเงินผ่อนต่อเดือน

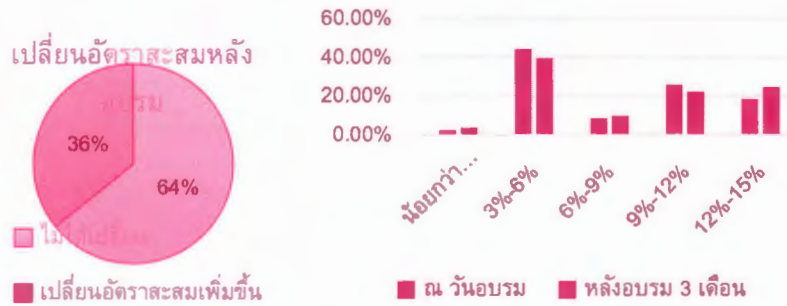
เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนอัตราเงินสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเมื่อตนเองมีรายได้ที่สูงขึ้น ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมได้มากกว่าร้อยละ 9 ต่อเดือนจึงมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน ที่ผ่านการปรับขึ้นเงินเดือนมาแล้วดังแสดงในรูปที่ 8

รูปที่ 50 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม กับรายได้ต่อเดือน

เมื่อทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างภายหลังการอบรม 3 เดือน เพื่อประเมินว่าผู้เข้าร่วมการสำรวจมีการเพิ่มอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากน้อยเพียงใด รูปที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 36 มีการเพิ่มอัตราสะสมสูงขึ้นภายหลังการได้รับความรู้จากโครงการอบรม ซึ่งเป็นการเพิ่มจากระดับ น้อยกว่า 6% ต่อเดือนเป็นมากกว่า 6% และมากกว่า 12%

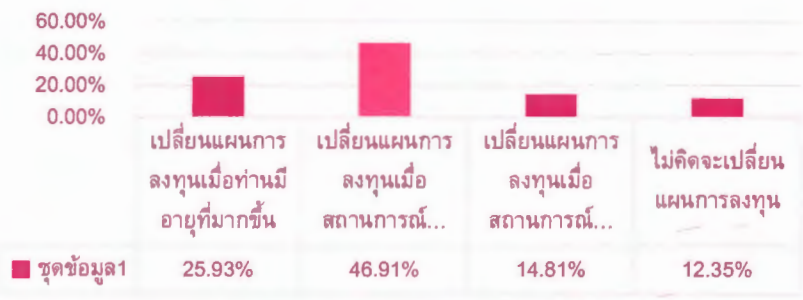
รูปที่ 51 การเปลี่ยนแปลงอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายหลังการอบรม 3 เดือน

วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

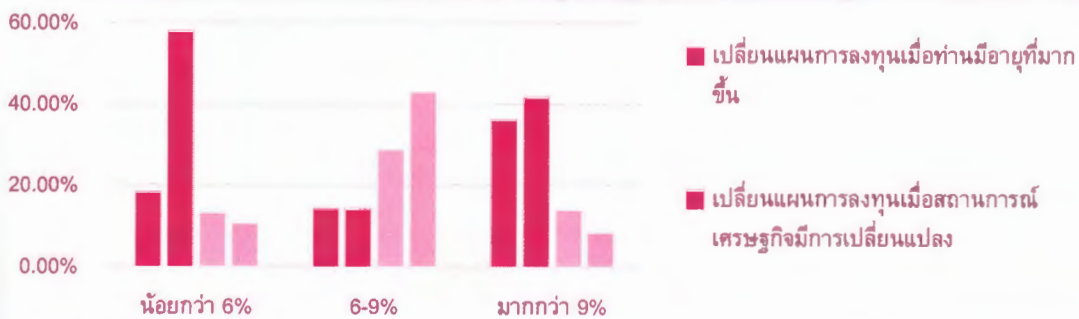
นอกจากการวิเคราะห์อัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้วนั้น อีกปัจจัยหนึ่งที่มีการวิเคราะห์ร่วมด้วยคือพฤติกรรมกรรมการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพว่าเป็นอย่างไร รูปที่ 10 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 25.9 มีความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับแผนการลงทุนให้เหมาะสมตามอายุ ในขณะที่ส่วนใหญ่อ้อยละ 46.91 ยังคงมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงแผนการลงทุนตามสถานการณ์เศรษฐกิจ ซึ่งอาจทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีการปรับแผนที่ไม่เหมาะสมในบางสถานการณ์ได้

รูปที่ 52 สาเหตุการเปลี่ยนแปลงแผนการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

หากวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงแผนการลงทุนและอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รูปที่ 11 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอัตราสะสมมากกว่า 9% ต่อเดือนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงแผนลงทุนตามอายุสูงสุด อย่างไรก็ตามประเด็นที่น่าสนใจคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยและมีอัตราสะสมต่ำ มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงแผนการลงทุนตามสถานการณ์เศรษฐกิจเป็นสำคัญ ซึ่งการได้รับความรู้จากโครงการอบรมจะช่วยให้กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ปรับทัศนคติด้านการออมมาให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงตามอายุมากขึ้น

รูปที่ 53 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม และพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงแผนการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

รอบรั้วสมาคม

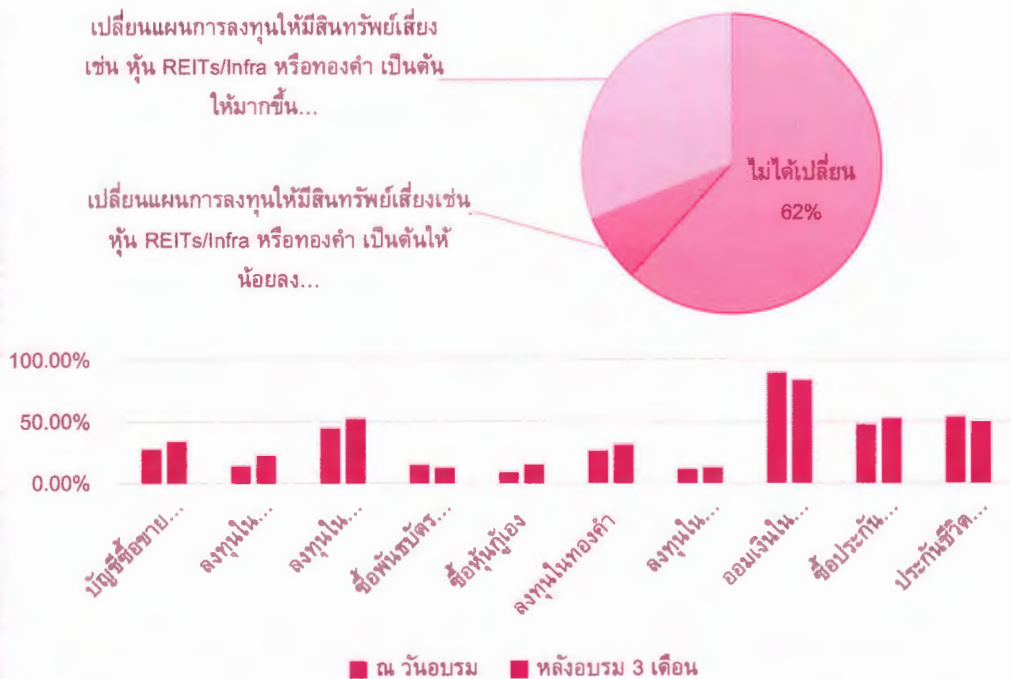
เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากยิ่งขึ้น รูปที่ 12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 6 ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงการลงทุนประมาณ 2-3 ปีครั้ง และมีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 18 ที่เปลี่ยนแปลงการลงทุนมากกว่าปีละครั้ง โดยผู้ที่เปลี่ยนแปลงการลงทุนบ่อยมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมอยู่ในน้อยกว่า 6% ซึ่งการเข้าอบรมในโครงการนี้จะช่วยให้กลุ่มตัวอย่างที่ลงทุนตามสถานการณ์เศรษฐกิจและพยายามจับจังหวะการลงทุนมีการเปลี่ยนทัศนคติมาเน้นการออมในระยะยาวมากขึ้น

รูปที่ 54 วิเคราะห์ความถี่ในการเปลี่ยนแปลงการลงทุนและอัตราสะสม

การได้รับความรู้จากโครงการอบรมทำให้ผู้เข้าร่วมการอบรมและสำรวจในครั้งนี้ มีการปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนให้มีความเสี่ยงที่สูงขึ้นประมาณร้อยละ 31 นอกจากนี้ผู้เข้าอบรมยังมีความเข้าใจด้านการลงทุนที่สูงขึ้นจนนำมาสู่ตัดสินใจลงทุนเพิ่มเติมผ่านการลงทุนในตราสารหนี้ การลงทุนผ่านกองทุนรวม การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ และการซื้อขายหลักทรัพย์โดยตรงเองดังแสดงในรูปที่ 13

รูปที่ 55 การเปลี่ยนแปลงลงทุนภายหลังอบรม 3 เดือน

อย่างไรก็ตามหากวิเคราะห์สัดส่วนการลงทุนจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสำรวจจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่มากขึ้นมีสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้เพิ่มขึ้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างอายุน้อยมีการลงทุนในหุ้นที่สูงขึ้นเมื่ออายุ 30 เป็นต้นไป ผลลัพธ์ดังแสดงในรูปที่ 14 ยืนยันให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมอบรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับการออมเพื่อเกษียณที่การลงทุนจะต้องปรับเปลี่ยนตามช่วงอายุ โดยอายุน้อยควรมีทรัพย์สินเสี่ยงสูงและค่อย ๆ ลดลงเมื่ออายุมากขึ้น

รูป 56 ค่าเฉลี่ยของสัดส่วนการลงทุนในแต่ละประเภทสินทรัพย์ผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายหลังการอบรม 3 เดือน

2.5 การจัดโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ (โครงการต่อเนื่อง) โดยได้รับเงินทุนจาก “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน (CMDF)” รุ่นที่ 7 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2567 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ซึ่งจัดระเบียบแล้ว

จัดทำโดย ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น อาจารย์ประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (หัวหน้าโครงการ) และหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

หลักการและเหตุผลของการศึกษาการพฤติกรรมการออมและการลงทุนผ่านกองทุนฯ

การจัดอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รุ่นที่ 7 สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้รับเงินทุนจากการสนับสนุนการดำเนินโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อการเกษียณอายุ จากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน โดยโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกสามารถกำหนดพฤติกรรมการใช้จ่าย การตัดสินใจด้านการลงทุน และการคาดการณ์มูลค่าเงินก้อนที่มี ณ วันเกษียณอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถชี้วัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการออมและการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เข้าเรียนใน “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ” สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจึงได้มีการสำรวจผู้เข้าอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม และการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยการสำรวจนี้มีการแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่

- 1) การสำรวจในระยะเวลา 5 วันภายหลังการอบรม เพื่อเป็นการเป็นรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ของสมาชิกที่ยินยอมเข้าร่วมในการสำรวจในครั้งแรกนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมของการออมและการลงทุนในปัจจุบันของสมาชิก

- 2) การสำรวจภายหลังการอบรมประมาณ 3 เดือน เพื่อเป็นการเป็นรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และพฤติกรรมการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ของสมาชิกว่าภายหลังการอบรม 3 เดือนได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุน และการออมอย่างไรบ้างที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวช่วยยืนยันว่าการอบรมสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุนและการออมของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษาพฤติกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้าอบรม

- เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสถานะทางการเงิน พฤติกรรมการออม และการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในปัจจุบัน และภายหลัง 3 เดือนหลังการอบรม
- เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของสมาชิกที่จะมีสัดส่วนการออมผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่สูงขึ้น
- เพื่อศึกษาว่าสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้มีความเสี่ยงจากการลงทุนที่ปรับตามอายุของตนเองหรือไม่

กระบวนการสำรวจพฤติกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้าอบรม

เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการตอบแบบสอบถามของผู้เข้าอบรมในโครงการ “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้ความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ” จึงได้มีการกำหนดเงินค่าตอบแทนของแบบสอบถามไว้ที่ 500 บาท ซึ่งจะเป็นการจ่ายให้เฉพาะกับผู้เข้าอบรมที่มีการตอบแบบสอบถามครบถ้วนทั้ง 2 ฉบับ ตรงตามเงื่อนไข

โดยผู้เข้าร่วมการตอบแบบสอบถามจะตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่าน web link หรือ QR code ดังนี้

- แบบสอบถามการออมและการลงทุน สถานการณ์ ณ วันอบรม รุ่น 7
<https://forms.gle/uk84TvcpxrLpmfz5A>

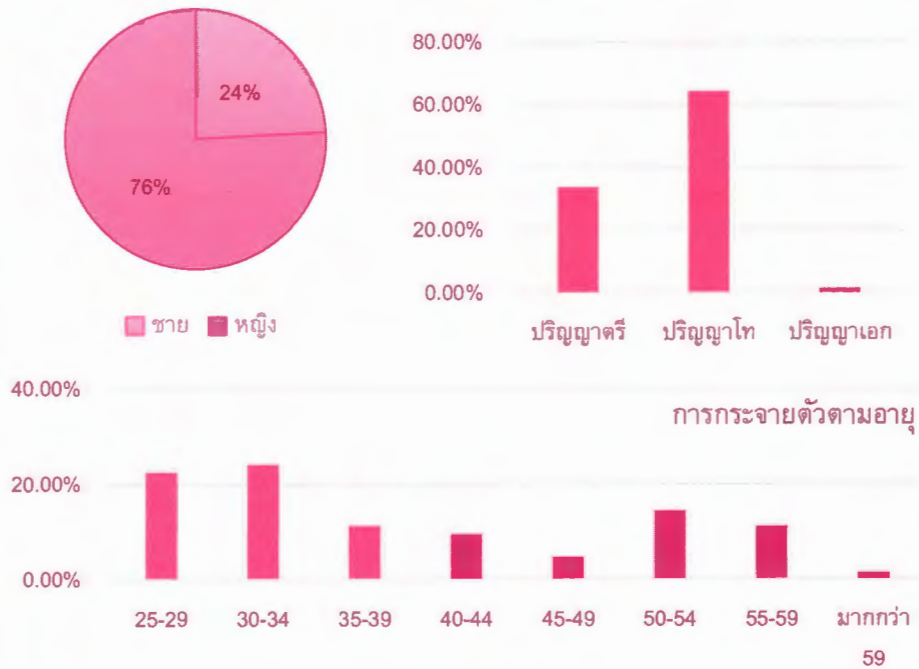
- แบบสอบถามการออมและการลงทุน สถานการณ์ ณ 3 เดือนหลังวันอบรม รุ่น 7
<https://forms.gle/C9UXWYNatX8EHZ098>

วิเคราะห์คุณลักษณะของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เข้าร่วมในการสำรวจ (Descriptive statistics)

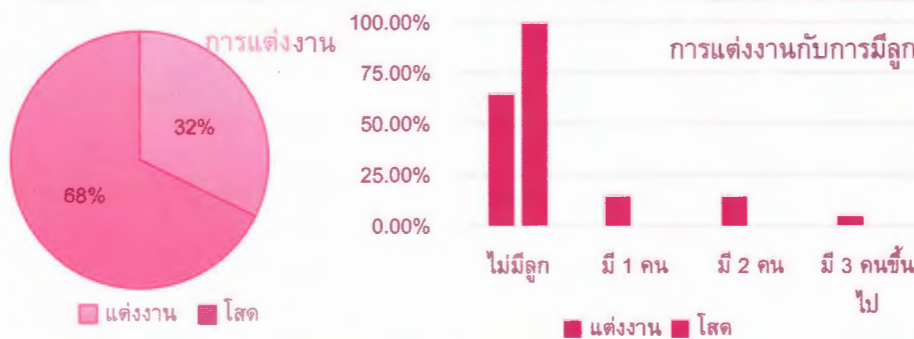
ภายหลังการเก็บข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ พบข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสอบถามตรงตามเงื่อนไขทั้งหมดจำนวน 62 คน โดยทั้ง 62 คนนี้มีการกระจายตัวในมิติของเพศ ระดับการศึกษา และอายุดังแสดงในรูปที่ 1 โดยจะพบว่าผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีการศึกษาในระดับปริญญาโท ในส่วนของอายุนั้นส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมการสำรวจมีอายุอยู่ในช่วง 25-34 ปี และมีการกระจายตัวครอบคลุมตั้งแต่อายุ 25 ปีไปจนถึง 60 ปี

รูปที่ 57 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของเพศ ระดับการศึกษา และอายุ

นอกจากข้อมูลในมิติของเพศ และระดับการศึกษา ในแบบสำรวจได้มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการแต่งงาน และการมีลูกซึ่งถือเป็นตัวแปรสำคัญเชิงเศรษฐกิจและสังคมที่กำหนดภาระการใช้จ่ายประจำวัน จนอาจมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนได้ จากการเก็บข้อมูลผู้เข้าร่วมในการศึกษาในครั้งนี้ ได้ผลดังแสดงในรูปที่ 2 โดยมีสัดส่วนของคนที่ตั้งงานแล้วประมาณร้อยละ 32 และในกลุ่มของผู้ที่ตั้งงานแล้วแต่ยังไม่มีลูกค่อนข้างสูงอยู่ที่ร้อยละ 65% ดังนั้นภาระด้านครอบครัวจึงอาจไม่ได้สูงมากนักเมื่อเทียบกับผู้เข้าร่วมอบรมในรุ่นอื่น

รูปที่ 58 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของสถานะการแต่งงานและการมีลูก

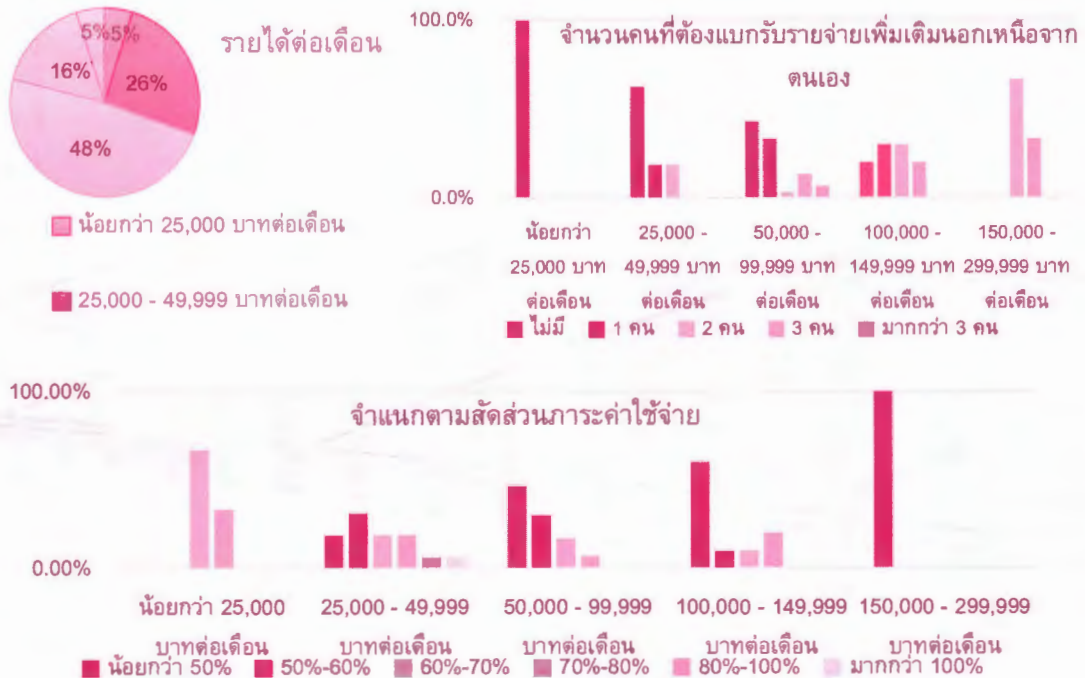

ในมิติของรายได้ และภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้เข้าร่วมการสำรวจแสดงอยู่ในรูปที่ 3 ซึ่งจะพบว่าผู้เข้าร่วมการสำรวจส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 50,000-99,999 บาทต่อเดือน โดยเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับจำนวนคนที่กลุ่มตัวอย่างจะต้องแบกรับรายจ่ายนอกเหนือจากตนเอง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้สูงขึ้นไปมีแนวโน้มที่จะต้องแบกรับรายจ่ายของคนรอบข้างมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ในระดับสูงไม่ได้หมายความว่า จะมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ลดน้อยลงตามระดับรายได้ที่สูงขึ้น จากรูปที่ 3 จะสังเกตเห็นว่าผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน ยังคงมีบางส่วนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงกว่า 60% อย่างไรก็ตามหากกระดับรายได้สูงขึ้นไปมากกว่า 100,000 บาทต่อเดือน ถึงแม้ผู้สำรวจจะต้องแบกรับราย

รอบรั้วสมาคม

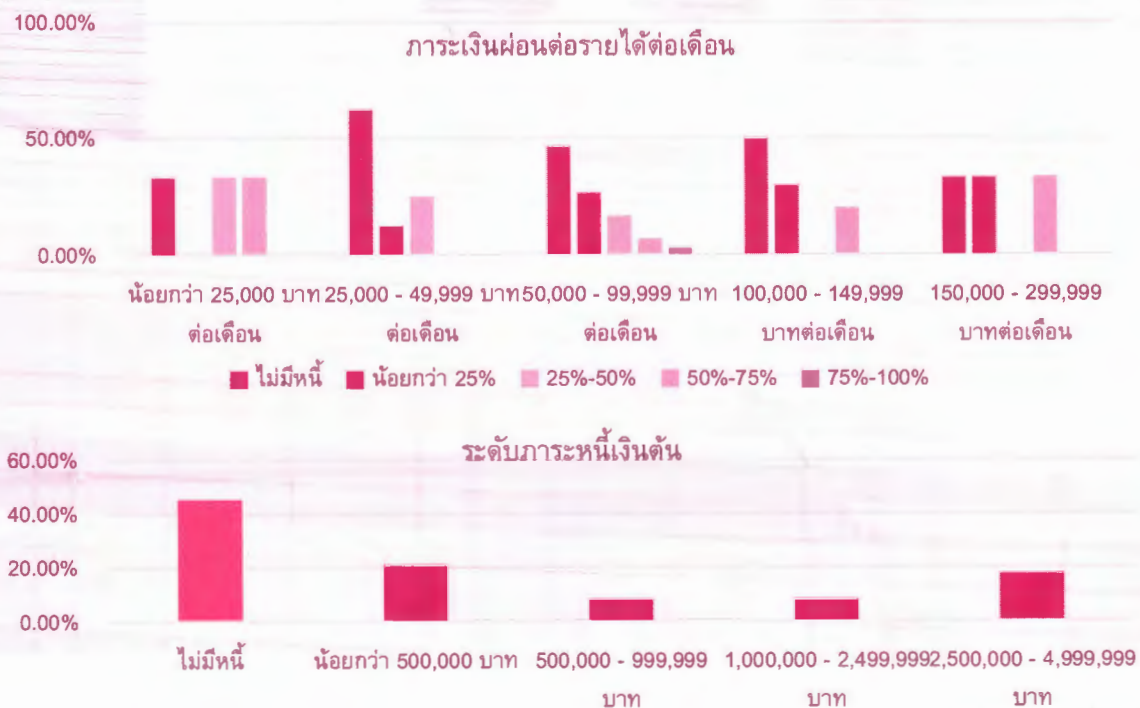
จ่ายของคนอื่นสูงขึ้น แต่ก็ยังสามารถควบคุมให้ภาระค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับน้อยกว่า 50% ของรายได้ต่อเดือน นอกจากนี้ผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทต่อเดือน ไม่ได้เป็นกลุ่มที่น่ากังวลมากนักเมื่อเทียบกับผู้เข้าอบรมในรุ่นอื่น เพราะส่วนใหญ่ไม่ต้องแบกรับรายจ่ายของคนอื่นและมีภาระค่าใช้จ่ายในช่วง 60-80%

รูปที่ 59 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของรายได้และภาระค่าใช้จ่าย

หากวิเคราะห์สถานการณ์การเป็นหนี้ ต้องยอมรับว่าผู้เข้าร่วมอบรมจาก ก.ล.ต. เป็นกลุ่มคนทำงานที่ไม่มีภาระหนี้ในสัดส่วนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับผู้ที่เข้าร่วมโครงการอบรมจากหน่วยงานอื่นดังแสดงในรูปที่ 4 ถึงแม้ภาระการเป็นหนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ แต่ภาระการผ่อนยังอยู่ในระดับที่บริหารจัดการได้เพราะคิดเป็นภาระประมาณ 25%-50% ของรายได้ หากวิเคราะห์ที่ภาระหนี้สินเงินต้น (รวมทุกหนี้สิน) ของกลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 7 นี้จะพบว่าประมาณร้อยละ 45.16 ไม่มีหนี้สิน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างมีถือว่ามีหนี้สินไม่มากนัก

รูปที่ 60 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจในมิติของรายได้และภาระเงินผ่อนต่อเดือน

วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมเงินผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

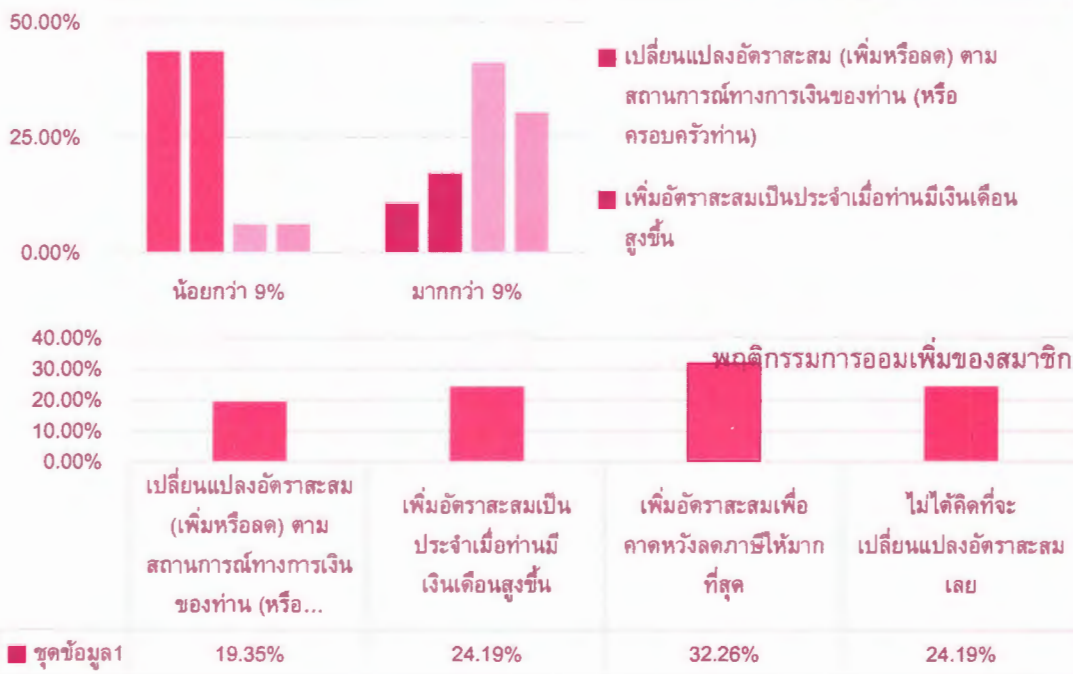
จากข้อมูลอัตราการสะสมเงินเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของกลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 7 พบผลลัพธ์ดังแสดงในรูปที่ 5 กล่าวคือส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 64.52 มีอัตราสะสมอยู่ในช่วง 12%-15% ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานภายใต้องค์กรอิสระด้านการเงินอย่าง ก.ล.ต. สามารถบริหารจัดการรายจ่ายของตนเองได้อย่างดี จนมีออมเงินได้ในระดับสูง แตกต่างจากคนทำงานในในมหาวิทยาลัยในรุ่นที่ 1 และบริษัทเอกชนในรุ่นที่ 6 ที่ส่วนใหญ่สะสมเงินอยู่ในช่วง 3%-6% เข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

รูปที่ 61 การกระจายตัวของผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจตามมิติของอัตราการสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพกับสาเหตุของการปรับเปลี่ยนอัตราสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพพบผลลัพธ์ที่น่าสนใจเพิ่มเติม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ในรุ่นที่ 7 นี้ ที่มีอัตราการออมน้อยกว่า 9% มีทัศนคติที่ดีในการเพิ่มอัตราการออมในอนาคต เพราะมีแนวโน้มเพิ่มอัตราการออมเมื่อเงินเดือนของตนเองสูงขึ้น ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ออมอยู่ในสัดส่วนสูงอยู่แล้วจะมุ่งเน้นเพิ่มอัตราการออมเพื่อลดหย่อนภาษีเป็นหลัก ด้วยเหตุนี้หากมองในภาพรวมจะพบว่าคนทำงานที่มีระดับความรู้ด้านการเงินสูง มีความสามารถในการบริหารจัดการรายรับรายจ่ายได้ดี จึงทำให้นโยบายด้านภาษีมีส่วนช่วยอย่างมากต่อการเพิ่มอัตราการออม

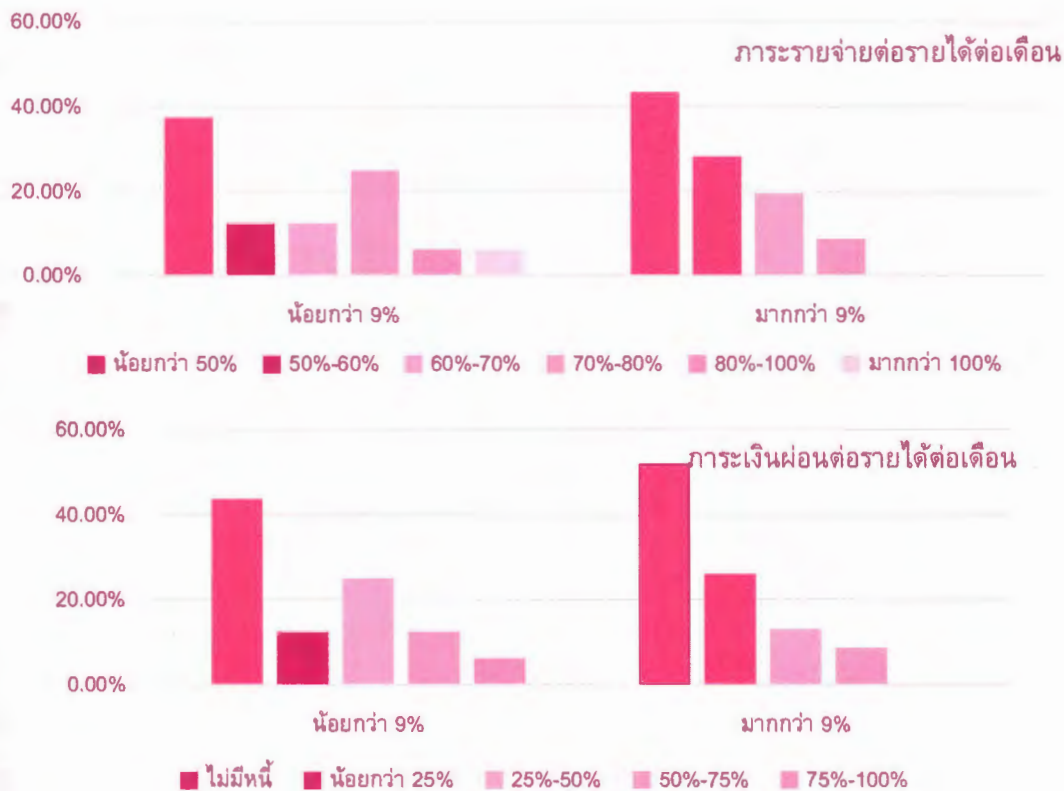
รูปที่ 62 พฤติกรรมการออมเพิ่มของกลุ่มตัวอย่าง

รอบรั้วสมาคม

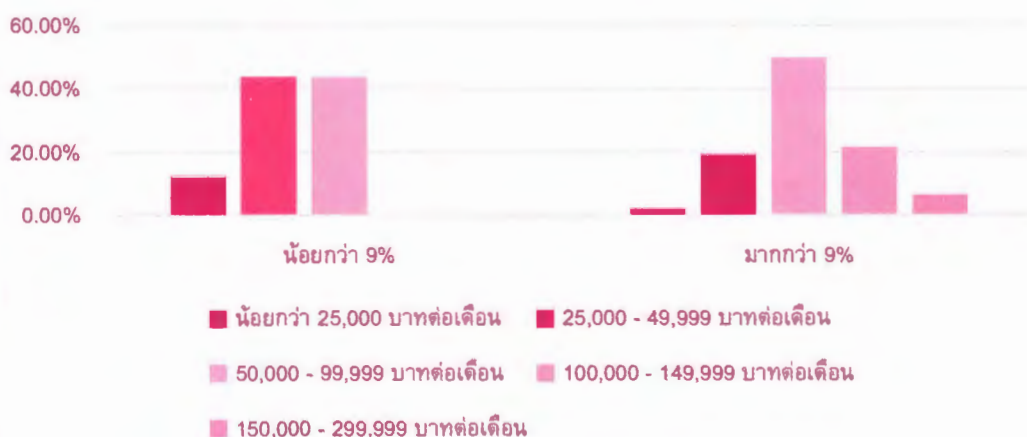
เพื่อให้เข้าใจความสามารถในการสะสมเงินเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพว่ามีความเกี่ยวข้องกับภาระรายจ่ายหรือภาระหนี้สินอย่างไร รูปที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมน้อยส่วนใหญ่มักจะมีภาระรายจ่ายต่อเดือนสูงกว่าร้อยละ 60 ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมมากกว่า 9% ที่ส่วนใหญ่มีภาระรายจ่ายน้อยกว่าร้อยละ 60 ความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นกับภาระเงินผ่อนต่อเดือนที่กลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมในสัดส่วนมากกว่า 9% ของเงินเดือนจะไม่มีหนี้ หรือมีภาระผ่อนต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 25

รูปที่ 63 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม กับภาระรายจ่ายต่อเดือน และภาระเงินผ่อนต่อเดือน

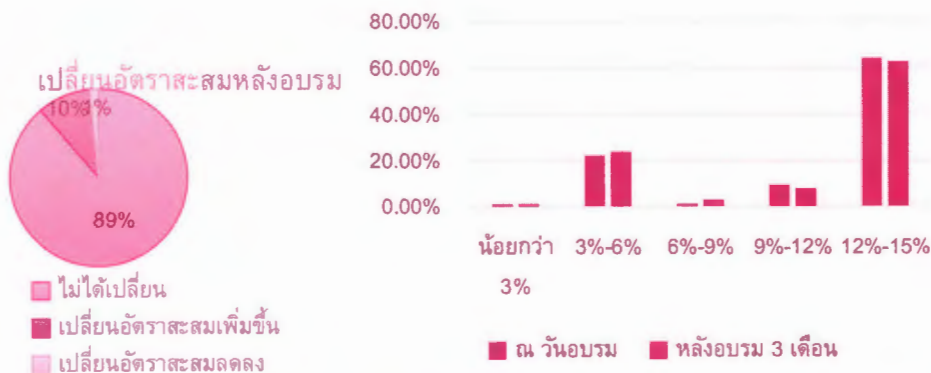
เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะปรับเพิ่มอัตราเงินสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเมื่อตนเองมีรายได้ที่สูงขึ้น ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมได้มากกว่าร้อยละ 9 ต่อเดือนจึงมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน ที่ผ่านการปรับขึ้นเงินเดือนมาแล้วดังแสดงในรูปที่ 8

รูปที่ 64 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม กับรายได้ต่อเดือน

เมื่อทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างภายหลังการอบรม 3 เดือน เพื่อประเมินว่าผู้เข้าร่วมการสำรวจมีการเพิ่มอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากน้อยเพียงใด รูปที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 10 มีการเพิ่มอัตราสะสมสูงขึ้นภายหลังการได้รับความรู้จากโครงการอบรม สาเหตุที่สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เพิ่มอัตราการออมไม่มากเกิดจากระดับการสะสมในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากกว่า 12% ของเงินเดือนแล้ว

รูปที่ 65 การเปลี่ยนแปลงอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายหลังการอบรม 3 เดือน

วิเคราะห์พฤติกรรมการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

นอกจากการวิเคราะห์อัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้วนั้น อีกปัจจัยหนึ่งที่มีการวิเคราะห์ร่วมด้วยคือพฤติกรรมการจัดสรรเงินลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพว่าเป็นอย่างไร รูปที่ 10 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 46.77 มีความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับแผนการลงทุนให้เหมาะสมตามอายุ ในขณะที่บางส่วนร้อยละ 24.19 ยังคงมีพฤติกรรมการเปลี่ยนแผนการลงทุนตามสถานการณ์เศรษฐกิจ ซึ่งอาจทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีการปรับแผนที่ไม่เหมาะสม

รูปที่ 66 สาเหตุการเปลี่ยนแผนการลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

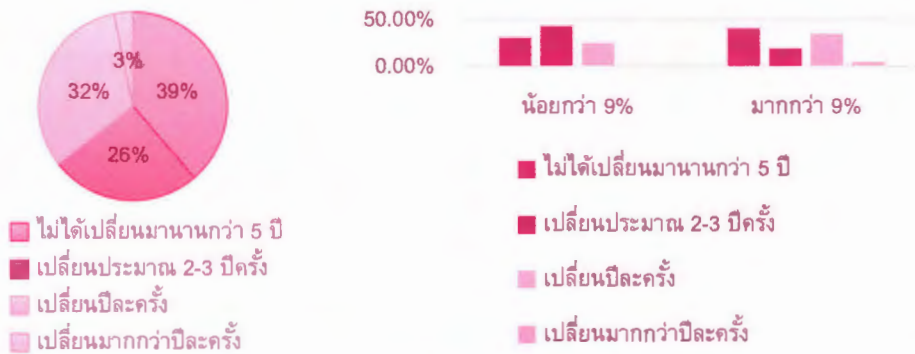
หากวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปลี่ยนแผนการลงทุนและอัตราสะสมเข้าสู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รูปที่ 11 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอัตราสะสมมากกว่า 9% ต่อเดือนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแผนลงทุนตามอายุสูงสุด อย่างไรก็ตามประเด็นที่น่าสนใจคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยและมีอัตราสะสมต่ำ มีแนวโน้มเปลี่ยนแผนการลงทุนตามสถานการณ์ทางการเงินของตนเอง ซึ่งการได้รับความรู้จากโครงการอบรมจะช่วยให้กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ปรับทัศนคติด้านการออมมาให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงตามอายุมากขึ้น

รูปที่ 67 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราสะสม และพฤติกรรมการเปลี่ยนแผนลงทุนผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมในการเปลี่ยนแผนการลงทุนของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากยิ่งขึ้น รูปที่ 12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างในรุ่นที่ 7 มีพฤติกรรมที่หลากหลาย และมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแผนการลงทุนตามระดับอายุที่เปลี่ยนไป หรือตามสถานการณ์เศรษฐกิจ โดยผู้ที่เปลี่ยนแผนการลงทุนบ่อยมักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราสะสมอยู่ในมากกว่า 9% ซึ่งการเข้าอบรมในโครงการนี้คาดหวังให้กลุ่มตัวอย่างที่ลงทุนตามสถานการณ์เศรษฐกิจและพยายามจับจังหวะการลงทุนมีการเปลี่ยนทัศนคติมาเน้นการออมในระยะยาวมากขึ้น

รูปที่ 68 วิเคราะห์ความถี่ในการเปลี่ยนแผนการลงทุนและอัตราสะสม

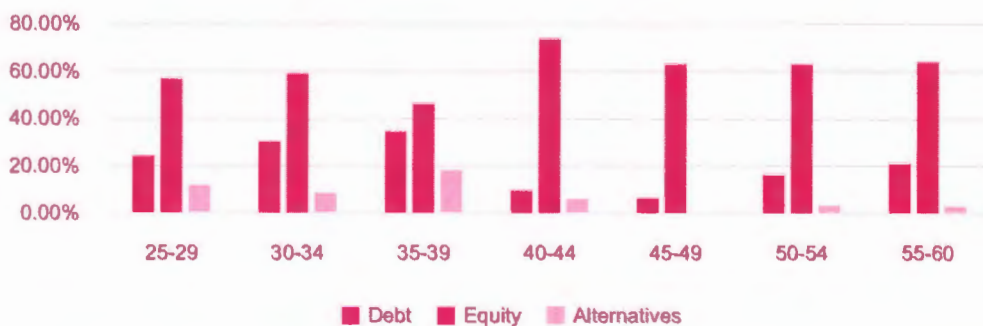
การได้รับความรู้จากโครงการอบรมทำให้ผู้เข้าร่วมการอบรมและสำรวจในครั้งนี้ มีการปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนให้มีความเสี่ยงที่สูงขึ้นประมาณร้อยละ 10 เนื่องจากผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีแผนการลงทุนที่เหมาะสมกับอายุ และตามระดับการยอมรับความเสี่ยงของตนเองอยู่แล้ว นอกจากนี้ผู้เข้าอบรมยังมีความเข้าใจด้านการลงทุนที่สูงขึ้นจนนำมาสู่การตัดสินใจลงทุนเพิ่มเติมผ่านการลงทุนด้วยตนเองในหลักทรัพย์ประเภทหุ้น และตราสารหนี้ ดังแสดงในรูปที่ 13

รูปที่ 69 การเปลี่ยนแปลงแผนลงทุนภายหลังจากอบรม 3 เดือน

อย่างไรก็ตามหากวิเคราะห์สัดส่วนการลงทุนจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสำรวจจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่มากขึ้นมีสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้เพิ่มขึ้น แต่จะต้องแบ่งพิจารณาพฤติกรรมการลงทุนออกเป็นกลุ่มที่อายุน้อยกว่า 40 ปี กับกลุ่มที่มีอายุมากกว่า โดยกลุ่มที่มีอายุน้อยมีแนวโน้มเพิ่มการลงทุนในสินทรัพย์ทางเลือกค่อนข้างมาก ในขณะที่กลุ่มอายุมากมักจะยังคงลงทุนในหุ้นเป็นหลัก ผลลัพธ์ดังแสดงในรูปที่ 14 ยืนยันให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมอบรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับการออมเพื่อเกษียณที่การลงทุนจะต้องปรับเปลี่ยนตามช่วงอายุ โดยอายุน้อยควรมีทรัพย์สินเสี่ยงสูง อย่างไรก็ตามสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ของกลุ่มตัวอย่างอายุมากกว่า 40 ปี ยังมีการลงทุนในตราสารหนี้ที่ค่อนข้างน้อย ต้องมีการปรับเปลี่ยนการลงทุนสัดส่วนของตราสารหนี้เพิ่มสูงขึ้นเพื่อบริหารความเสี่ยงจากการเกษียณของตนเอง

รูปที่ 70 ค่าเฉลี่ยของสัดส่วนการลงทุนในแต่ละประเภทสินทรัพย์ผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายหลังจากอบรม 3 เดือน

3. รายงานชี้แจงสรุปผลสัมฤทธิ์การจัดโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ (โครงการต่อเนื่อง) ชีพ โดยได้รับเงินทุนจาก “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน (CMDP)” รุ่นที่ 8 วันที่ 21 มีนาคม 2567 เวลา 09.00-12.00 น. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดระเบียบแล้ว

จัดทำโดย ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น อาจารย์ประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (หัวหน้าโครงการ) และหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

หลักการและเหตุผลของการจัดโครงการอบรมสมาชิกกองทุนฯ

การจัดอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ครั้งที่ 8 สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้รับเงินทุนจากการสนับสนุนการดำเนินโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อการเกษียณอายุ จากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน โดยโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกสามารถกำหนดพฤติกรรมการใช้จ่าย การตัดสินใจด้านการลงทุน และการคาดการณ์มูลค่าเงินก้อนที่มี ณ วันเกษียณอย่างเหมาะสม สมาชิกจะได้ทำความเข้าใจพื้นฐานด้านการเงินและการวางแผนการออมเพื่อ ซึ่งในปัจจุบันยังมีอัตราการออมที่ต่ำ และเลือกแผนการลงทุนไม่เหมาะสม

ดังนั้นสมาคมฯ จึงได้กำหนดจัด “โครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ” ขึ้น โดยจะเป็นโครงการอบรมที่จัดขึ้น ณ สถานที่ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ยินดีให้สมาคมฯ เข้าไปดำเนินการจัดโครงการอบรมดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของโครงการอบรมสมาชิกกองทุนฯ

- จัดฝึกอบรมในลักษณะ Workshop เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน
- เพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงประโยชน์ของการออมเพื่อเกษียณอายุ
- เพื่อให้ผู้เรียนรับทราบแนวทางในการประเมินนโยบายการลงทุนที่เหมาะสมเพื่อการเกษียณ
- เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการในการคำนวณมูลค่าเงินก้อน ณ วันเกษียณ

การทดสอบความรู้

เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ความสามารถของผู้อบรมในหลักสูตร จะมีการ Post-test หลังการอบรม เพื่อประเมินความรู้ ความสามารถของผู้เข้าร่วมการอบรม

การจัดทำแบบทดสอบพฤติกรรมกรรมการออมในปัจจุบันและในอนาคต

ในโครงการอบรมนี้จะมีการสำรวจพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนของผู้เข้ารับการอบรมโดยผู้เข้าอบรมที่ยินดีเข้าร่วมในการตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมจะต้องแสดงเจตจำนงในการเข้าร่วมในวันที่จัดโครงการอบรม และจะได้รับค่าตอบแทนในการตอบแบบสำรวจจำนวน 500 บาท

1. แบบสำรวจพฤติกรรม ณ วันอบรม เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมกรรมการออม อัตราการออม และแผนการลงทุนในปัจจุบันของผู้เข้ารับการอบรม

2. แบบสำรวจพฤติกรรมหลังการอบรม ในช่วง 3 เดือนหลังการอบรม เพื่อให้เข้าใจว่าผู้เข้ารับการอบรมมีการปรับพฤติกรรมกรรมการออม อัตราการออม และแผนการลงทุนให้เหมาะสมหรือไม่

การประเมินผล

ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องเข้ารับการอบรมอย่างน้อย 80% ของเวลาอบรมทั้งหมด จึงจะได้รับวุฒิบัตร

ผู้เข้าร่วมอบรม

สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fund) ขององค์กรที่มีลักษณะดังนี้

- องค์กรที่มีลักษณะงานไม่เกี่ยวเนื่องกับงานด้านการเงินการลงทุน
- องค์กร/กองทุนสำรองเลี้ยงชีพต้องมีสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ อย่างน้อยจำนวน 100 คนขึ้นไป
- คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเข้าร่วมอบรม เพื่อให้ตระหนักถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม และนำแนวทางการอบรมไปประยุกต์ใช้ต่อไปในอนาคตด้วยตนเอง หรือมีความประสงค์จะติดต่อกับสมาคมฯ เพื่อประสานงานว่าจ้างจัดฝึกอบรมต่อไปในอนาคต
- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เป็นรัฐวิสาหกิจไม่เกิน 8 รุ่น และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่สมาคมคัดเลือกตามเกณฑ์ที่ได้ตกลงไว้กับ CMDF ทั้ง 12 รุ่นในโครงการต่อเนื่องครั้งนี้ จะไม่ใช่กองทุนที่สมาคมเคยจัดโครงการอบรมสมาชิกรุ่น 1-6 ที่สมาคมเคยจัดภายใต้โครงการที่ได้รับเงินทุนจากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (CMDF)

วิทยากร

ผศ.ดร.รุ่งเกียรติ รัตนบานชื่น อาจารย์ประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ หม่อมหลวงกวิณ ศรีวัช อดีตผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงินการลงทุน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

จำนวนผู้เข้าอบรม

โดยในรุ่นที่ 8 นี้จัดอบรมให้กับสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว จำนวนทั้งหมด 109 คน

สถานที่จัดอบรม

ณ ห้องเฟื่องฟ้า 1 อาคารนันทการ เลขที่ 53 ถนนจรัญสนิทวงศ์ ต.บางกรวย อ.บางกรวย จ.นนทบุรี

หัวข้อการอบรม และเนื้อหารายวิชา

หัวข้อการอบรมจะแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ โดยแต่ละหัวข้อจะมีการจัดในลักษณะ Workshop แบบเล่นเกม ซึ่งจะมีการจัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 10 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คนเพื่อร่วมเล่นเกม ระดมความคิดด้วยกันภายในกลุ่ม

เกมที่ 1 เกมการวางแผนการออมและการใช้จ่าย

เกมที่ 1 นี้จะมีลักษณะเป็นเกมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการออม ค่าเสียโอกาสของการไม่ออมและนำเงินไปใช้จ่ายบริโภคต่าง ๆ รวมถึงให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงอัตราผลตอบแทนทบต้น และการเติบโตของเงินลงทุนในอนาคตตลอดการออมเพื่อเกษียณที่มีระยะเวลามากกว่า 20 ปี

วิทยากรจะเริ่มต้นจากการบรรยายถึงทางเลือกในการใช้ชีวิตแต่ละรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการเลือกซื้อบ้าน รถ และค่าใช้จ่ายประจำวัน เพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มได้ระดมความคิดเห็นว่าอยากจะทำชีวิตในระดับใด ซึ่งการเลือกรูปแบบการใช้จ่ายต่าง ๆ จะนำมาสู่มูลค่าของเงินออมที่แตกต่างกัน จะแสดงตัวอย่างของทางเลือกในการใช้จ่ายของแต่ละรูปแบบ ซึ่งจะนำมาสู่การจำลองสถานการณ์ของการออมที่แตกต่างกัน

เมื่อผู้เรียนเลือกแผนภาพการใช้จ่ายในแต่ละประเภทแล้วจะทำการเก็บข้อมูลของผู้เรียน นำมาประมวลผลใน Excel spreadsheet ที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า เพื่อประเมินระดับค่าใช้จ่าย และระดับเงินออมที่เกิดขึ้นของแต่ละกลุ่ม โดยจะมีการเปรียบเทียบผลการใช้จ่ายของแต่ละกลุ่มและโอกาสในการออมสร้างความมั่งคั่งในอนาคต

เกมที่ 2 เกมการประเมินสถานการณ์หลังเกษียณอายุ

เกมที่ 2 นี้จะมีจุดประสงค์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนร่วมกันประเมินว่าในช่วงเกษียณอายุ จะมีความจำเป็นในการใช้จ่ายอย่างไร จำนวนเท่าใด ซึ่งเป็นเกมที่ทำให้ผู้เรียนได้ตระหนักว่าจะต้องมีเป้าหมายของเงินก้อน ณ วันเกษียณอายุจำนวนเท่าใดเพื่อให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายดังกล่าว

วิทยากรจะเริ่มต้นจากการแจกกระดาษที่มีช่องตารางให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มได้ระดมความคิดเห็นว่าจะมีการใช้จ่ายในแต่ละหมวดการใช้จ่ายเป็นจำนวนเท่าใดต่อเดือน หรือเท่าใดต่อปี รายละเอียดของค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนต้องตอบมีทั้งหมด 7 หมวด

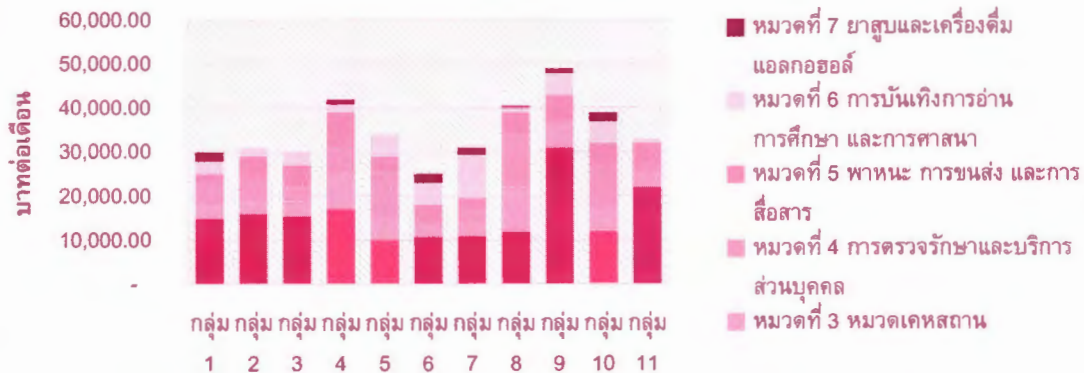
เมื่อผู้เรียนประเมินระดับค่าใช้จ่ายเสร็จสิ้น วิทยากรจะเก็บข้อมูลที่ผู้เรียนตอบนำมาใส่ใน Excel spreadsheet ที่ออกแบบไว้เพื่อแสดงผลให้ผู้เรียนได้เห็นภาพว่าการใช้จ่ายของแต่ละกลุ่มเป็นอย่างไร มีสัดส่วนการใช้จ่ายของแต่ละหมวดร้อยละเท่าใด แสดงในรูปแบบที่ 1 ที่เป็นผลการเล่นเกมของผู้เรียนในโครงการฝึกอบรมรุ่นที่ 5 นี้

เมื่อมีการถกประเด็นเรื่องลักษณะของค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในช่วงหลังเกษียณอายุ จะมีการบรรยายสรุปประเด็นสำคัญของการประเมินค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ แสดงผลการสำรวจจากการวิจัยว่าประชากรไทยในแต่ละกลุ่มมีค่าใช้จ่ายหลังเกษียณอยู่ในระดับใด และถกประเด็นแนวทางในการประเมินเงินก้อนขั้นต่ำต้องมี ณ วันเกษียณอายุภายหลังจากทราบค่าใช้จ่ายต่อเดือน

วิทยากรจะเริ่มต้นจากการแจกกระดาษที่มีช่องตารางให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มได้ระดมความคิดเห็นว่าจะมีการใช้จ่ายในแต่ละหมวดการใช้จ่ายเป็นจำนวนเท่าใดต่อเดือน หรือเท่าใดต่อปี รายละเอียดของค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนต้องตอบมีทั้งหมด 7 หมวด ได้แก่

- 1) **อาหารและเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์** - อาหารปรุงที่บ้าน เช่นข้าว แป้ง ผลิตภัณฑ์จากแป้ง เนื้อสัตว์ เปิดไก่ สัตว์น้ำ ไข่ ผลิตภัณฑ์นม ผัก ผลไม้ และเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ เป็นต้น / อาหารสำเร็จรูป ที่บริโภคในบ้าน / อาหารสำเร็จรูป ที่บริโภคนอกบ้าน
- 2) **เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า** - ผ้าและเสื้อผ้า / รองเท้า
- 3) **หมวดเคหสถาน** - ค่าที่พักอาศัย เช่นค่าเช่า วัสดุก่อสร้าง และค่าแรง เป็นต้น / ค่าไฟฟ้า / ค่าเชื้อเพลิงในบ้าน / ค่าน้ำประปา / เครื่องแต่งบ้านและบริภัณฑ์อื่น ๆ / คนรับใช้และพี่เลี้ยง
- 4) **การตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล** - ค่าตรวจรักษาและค่ายา / ค่าของใช้ส่วนบุคคล เช่น สบู่ ยาสระผม ยาสีฟัน กระจกตาสีชมพู หวี แปรงสีฟัน เครื่องสำอาง / ค่าบริการส่วนบุคคล เช่น ค่าบริการเพื่อความสวยงาม (เช่น ทำผม ทำเล็บ) ผ่อนคลาย (เช่น นวด) / ค่าบัตรประกันสุขภาพและประกันชีวิต
- 5) **พาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร** - ค่าโดยสารสาธารณะ / น้ำมันเชื้อเพลิง / ค่าบริการบำรุงรักษายานยนต์ / ค่าภาษีและประกันภัยรถยนต์ / ค่าบริการการสื่อสารและเครื่องรับอุปกรณ์สื่อสาร
- 6) **การบันเทิงการอ่าน การศึกษา และการศาสนา** - ค่าธรรมเนียมและค่าสมาชิกการเข้าใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่นฟิตเนส สปาร์ และโรงหนัง เป็นต้น / ค่าอุปกรณ์กีฬาและเครื่องเล่น / ค่าอุปกรณ์การบันเทิง / ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอ่าน / ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา หนังสือและอุปกรณ์การศึกษา / การศาสนา ถวายพระ และไหว้เจ้าอื่น ๆ
- 7) **ยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์** - ผลิตภัณฑ์ยาสูบ / เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

รูปที่ 1 แผนภาพแสดงผลการประเมินค่าใช้จ่ายหลังเกษียณอายุ

เกมที่ 3 เกมการลงทุน

เกมที่ 3 นี้จะมีการจำลองสถานการณ์การลงทุนของบุคคลหนึ่ง ที่มีลักษณะดังแสดงในตาราง 1 เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ว่าควรเลือกนโยบายการลงทุนอย่างไรสำหรับบุคคลดังกล่าว โดยก่อนเริ่มเล่นเกม วิทยากรจะมีการบรรยายเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประเภทของหลักทรัพย์ ลักษณะผลตอบแทนของแต่ละหลักทรัพย์ ความเชื่อมโยงระหว่างสถานการณ์ในระบบเศรษฐกิจกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์แต่ละประเภท และความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงและผลตอบแทน

ตารางที่ 1 ลักษณะของผู้ออมสำหรับการเล่นเกม

สมมุติฐาน

ชายคนหนึ่งอายุ	25 ปี
เงินเดือนในปัจจุบัน	30,000.00 บาทต่อเดือน
อัตราการขึ้นเงินเดือน	7% ต่อปี
ระดับการกลัวความเสี่ยง	สูง
ระดับความรู้ด้านการเงิน	ปานกลาง
อัตราการออมต่อเดือน	10%

เมื่อผู้เรียนเลือกแผนการลงทุนตลอดช่วงอายุของบุคคลดังกล่าว จะทำการแสดงสัดส่วนการลงทุน และมูลค่าเงินออม โดยจะเป็นลักษณะการสุ่มผลตอบแทนตามความเสี่ยงของแต่ละหลักทรัพย์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็น ว่า ถึงแม้การลงทุนในหุ้นจะมีความเสี่ยงสูง แต่หากลงทุนในช่วงอายุน้อยมูลค่าความผันผวนที่เป็นตัวเงินก็ไม่ได้มากนัก ดังนั้นถึงแม้บุคคลที่กำหนดในเกมนจะเป็นผู้กลัวความเสี่ยงสูง แต่การเลือกนโยบายการลงทุนแบบ lifepath ที่มีการลงทุนในหุ้นในสัดส่วนมาก แล้วค่อยทยอยลดลง ก็ยังเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการลงทุน ผลของการเล่นเกมของผู้เข้าอบรมในวันที่ 8 นี้ แสดงอยู่ในรูปที่ 2

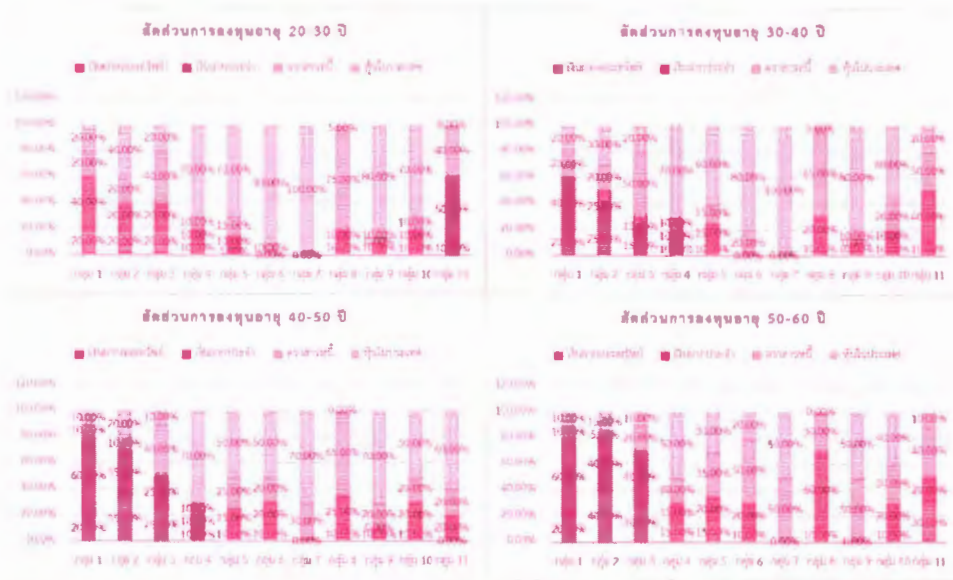
รูปที่ 2 ผลการเล่นเกมการลงทุน

50,000,000.00

มูลค่าการลงทุน simulation

252627282930313233343536373839404142434445464748495051525354555657585960

— กลุ่ม 1 — กลุ่ม 2 — กลุ่ม 3 — กลุ่ม 4 — กลุ่ม 5 — กลุ่ม 6
— กลุ่ม 7 — กลุ่ม 8 — กลุ่ม 9 — กลุ่ม 10 — กลุ่ม 11

ผลการสอบ Post-test และวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุน

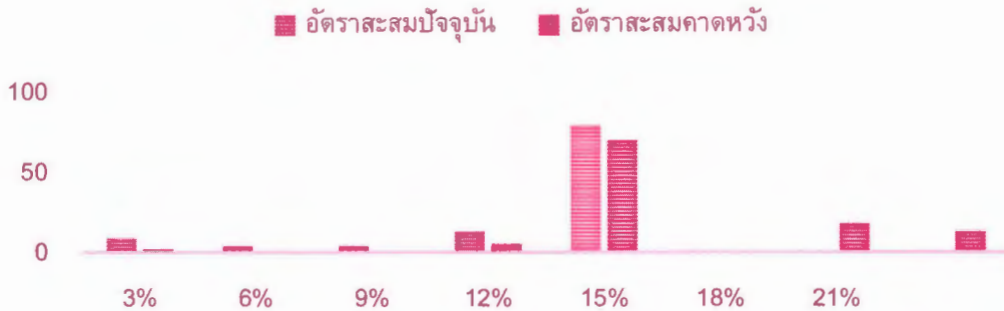
เพื่อเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการอบรม จึงมีการจัดสอบวัดผลความรู้ และวัดพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนของผู้เรียน โดยข้อสอบ Post-test และแบบประเมินพฤติกรรมแสดงอยู่ในรูปที่ 3 ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการทำข้อสอบได้ผลดังตารางที่ 2 ซึ่งผลการทดสอบดังกล่าวผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดเป็นตัวชี้วัดของโครงการอบรมคือ อย่างน้อยร้อยละ 70 ของผู้เข้าอบรม ได้คะแนน Post-test ไม่ต่ำกว่า 60%

ตารางที่ 2 ผลคะแนนสอบ Post-test

	คะแนนสอบเฉลี่ย Post-test	ร้อยละของผู้เข้าอบรมได้คะแนน Post-test ไม่ต่ำกว่า 60%
21 มีนาคม 2567	85.90%	94.50%

ส่วนผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมของผู้เรียนพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีอัตราการสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพในระดับสูงที่เฉลี่ยร้อยละ 12.86% ของเงินเดือนในปัจจุบัน และมีการกระจายตัวของอัตราการสะสมดังแสดงในรูปที่ 3 โดยผู้เรียนมีการแสดงความคิดเห็นว่าอัตราสะสมที่เหมาะสมสำหรับตนเองส่วนใหญ่อยู่ที่ค่าเฉลี่ยประมาณ 18.41% ของเงินเดือน และมีการกระจายตัวดังแสดงในรูปที่ 3

รูปที่ 3 อัตราการสะสมในปัจจุบัน และอัตราสะสมคาดหวัง

หากทำการแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มตามความคิดเห็นว่าผู้เรียนมีการเลือกแผนการลงทุนที่เหมาะสมหรือไม่จะพบว่ากลุ่มผู้เรียนในปัจจุบันมีความเห็นว่าตนเองยังเลือกแผนการลงทุนไม่เหมาะสมนั้น มีความประสงค์ที่จะออมเพิ่มทันทีภายหลังการอบรมสูงถึงร้อยละ 43.37 และกลุ่มผู้เรียนที่คิดว่าในปัจจุบันมีแผนการลงทุนที่เหมาะสมอยู่แล้วมีความประสงค์จะออมเพิ่มทันทีภายหลังการอบรมอยู่ที่ร้อยละ 11.54 และกลุ่มที่คิดว่าในปัจจุบันมีอัตราการออมเหมาะสมอยู่แล้วที่ร้อยละ 84.62 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนผู้เรียนที่มีพฤติกรรมประสงค์ออมเพิ่ม

	ออมเพิ่มทันที	ออมเหมาะสมแล้ว	ไม่ประสงค์ออมเพิ่ม	ค่าเฉลี่ยอัตราสะสมในปัจจุบัน
ผู้เรียนทั้งหมด	39 คน (35.78%)	56 คน (51.38%)	14 คน (12.84%)	12.86%
แบ่งกลุ่ม				
กลุ่มที่คิดว่าตนมีแผนการลงทุนเหมาะสมแล้ว	3 คน (11.54%)	22 คน (84.62%)	1 คน (3.85%)	12.62%
กลุ่มที่คิดว่าตนมีแผนการลงทุนไม่เหมาะสม	36 คน (43.37%)	34 คน (40.96%)	13 คน (15.66%)	10.79%

จากข้อมูลนี้ทำให้ทราบว่าผู้เรียนที่มีการเลือกแผนการลงทุนที่เหมาะสมมีแนวโน้มเป็นกลุ่มพนักงานที่ตระหนักถึงการออมเพื่อเกษียณและมีการวางแผนที่ดีอยู่แล้ว ในขณะที่กลุ่มพนักงานที่คิดว่าตนเองเลือกแผนการลงทุนไม่เหมาะสมในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นกลุ่มพนักงานที่อยากจะทำออมเพิ่ม จึงทำให้สรุปได้ว่าการอบรมของโครงการนี้สามารถทำให้ผู้เรียนมีการตระหนักรับรู้ถึงการออมเพื่อเกษียณและมีความต้องการที่จะออมเพิ่มขึ้นในอนาคต ซึ่งจำนวนผู้เรียนที่ประสงค์จะออมเพิ่มมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 25 ของผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดซึ่งเป็นตัวชี้วัดของโครงการอบรม

รอบรู้สมาคม

4. การจัดการการอบรม เสริมความรู้แก่กรรมการและผู้ปฏิบัติงานกองทุน“หลักสูตร คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีศักยภาพ” รุ่นที่ 20 ระหว่างวันที่ 29-30 พฤษภาคม 2567 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์

สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จัดโครงการการอบรมเสริมความรู้แก่กรรมการและผู้ปฏิบัติงานกองทุน “หลักสูตร คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีศักยภาพ รุ่นที่ 20 ระหว่างวันที่ 29-30 พฤษภาคม 2567 หลักสูตร ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ สุขุมวิท 11 กรุงเทพฯ โดยมีผู้เข้าอบรม จำนวน 14 คน จาก 6 หน่วยงาน การอบรมครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะจารย์คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บริษัท เอ ไอ เค โบรกเกอร์ จำกัด, ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้ความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นวิทยากร

5. การจัดการการอบรม เสริมความรู้แก่กรรมการและผู้ปฏิบัติงานกองทุน“หลักสูตร แนวทางการคัดเลือก บริษัทจัดการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ” รุ่นที่ 5 วันที่ 13 มิถุนายน 2567 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพฯ

สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จัดโครงการการอบรมเสริมความรู้แก่กรรมการและผู้ปฏิบัติงานกองทุน “หลักสูตร แนวทางการคัดเลือก บริษัทจัดการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ” รุ่นที่ 5 วันที่ 13 มิถุนายน 2567 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพฯ โดยมีผู้เข้าอบรม จำนวน 11 คน จาก 4 หน่วยงาน การอบรมครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน), บริษัท เมอร์เซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ให้ความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นวิทยากร

6. การจัดโครงการอบรมคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อผู้เข้าอบรมให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ (โครงการต่อเนื่อง) โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ได้รับเงินทุนจาก “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน (CMDF)” รุ่นที่ 3 วันที่ 20 มิถุนายน 2567 เวลา 09.00-16.00 น.

การจัดอบรมคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รุ่นที่ 3 สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้รับเงินทุนจากการสนับสนุนการดำเนินโครงการอบรมคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ (โครงการต่อเนื่อง) จากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเงินและการลงทุนให้กับคณะกรรมการกองทุนบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนได้อย่างเหมาะสม และเพิ่มเกณฑ์การลงทุนด้วย ESG (Environmental, Social and Governance) เข้าในการคัดเลือกบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านการเงินและการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุกับสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งในปัจจุบันยังมีอัตราในการออมที่ต่ำและเลือกแผนการลงทุนไม่เหมาะสม

ในการจัดอบรม รุ่นที่ 3 ครั้งนี้ สมาคมได้จัดขึ้น วันที่ 20 มิถุนายน 2567 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพฯ โดยมีผู้เข้าอบรม จำนวน 36 ท่าน 11 หน่วยงาน การอบรมครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจาก คณะอาจารย์ คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน), บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน พรินซิเพิล จำกัด, กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งจดทะเบียนแล้ว และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว ให้ความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นวิทยากร

7. การจัดโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับการวางแผนการออมเพื่อเกษียณอายุ (โครงการต่อเนื่อง) โดยได้รับเงินทุนจาก “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน (CMDF)” รุ่นที่ 9 วันที่ 25 มิถุนายน 2567 ณ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เอ็มเอฟซี มาสเตอร์ ฟันด์ ซึ่งจัดระเบียบแล้ว ในส่วน บริษัท ฟังก์ชั่น อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

การจัดอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รุ่นที่ 9 สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้รับเงินทุนจากการสนับสนุนการดำเนินโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนการออมเพื่อการเกษียณอายุ (โครงการต่อเนื่อง) จากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน โดยโครงการอบรมสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกสามารถกำหนดพฤติกรรมการใช้จ่าย การตัดสินใจด้านการลงทุน และการคาดการณ์มูลค่าเงินก้อนที่มี ณ วันเกษียณอย่างเหมาะสม สมาชิกจะได้ทำความเข้าใจพื้นฐานด้านการเงินและการวางแผนการออมเพื่อ ซึ่งในปัจจุบันยังมีอัตราการออมที่ต่ำและเลือกแผนการลงทุนไม่เหมาะสม

ในการจัดอบรม รุ่นที่ 9 ครั้งนี้ สมาคมได้จัดขึ้น รุ่นที่ 9 วันที่ 25 มิถุนายน 2567 ณ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เอ็มเอฟซี มาสเตอร์ ฟันด์ ซึ่งจัดระเบียบแล้ว ในส่วน บริษัท ฟังก์ชั่น อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) เวลา 13.00–16.00 น. ณ อาคารสำนักงาน 4 ชั้น 1 ห้องประชุม 1 เลขที่ 313 ถนนเจริญพัฒนา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ โดยมีสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเข้าร่วมอบรมจำนวน 100 คน การอบรมครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ให้ความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นวิทยากร

เตือนภัยมิจฉาชีพ!!

กลโกงยอดฮิตอ้างเป็นหน่วยงานรัฐ
หลอกลวงทะเบียน “ดิจิทัล วอลเล็ต”

เตือนภัย! มิจฉาชีพ

หลอกลวงทะเบียนดิจิทัล วอลเล็ต

เฝ้าไว้ก่อน!

หากมีคนอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ

✗ ไม่คลิก ✗ ไม่โหลด ✗ ไม่สแกน ✗ ไม่โอน

ปัจจุบันมีมิจฉาชีพใช้กลโกงหลอกลวงประชาชนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการแอบอ้างเป็นหน่วยงานรัฐ เพื่อหลอกลวงให้ลงทะเบียน “ดิจิทัล วอลเล็ต” บทความนี้จะเตือนภัยและแนะนำวิธีการป้องกันกลโกงดังกล่าว

รูปแบบของกลโกง

1. อ้างเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ: มิจฉาชีพจะติดต่อเหยื่อและแอบอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ จากนั้นจะส่งลิงก์ปลอมให้กด หรือส่ง QR Code ปลอมให้เหยื่อสแกน เพื่อเช็คสิทธิ์ อัปเดตข้อมูล หรืออ้างว่าเพื่อใช้ในการรับเงิน แท้จริงแล้วเป็นการหลอกขอข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ หรือแม้กระทั่งการโอนเงินให้มิจฉาชีพแบบไม่รู้ตัว
2. หลอกติดตั้งแอปปลอม: มิจฉาชีพจะบอกให้เหยื่อติดตั้งแอปพลิเคชันปลอม โดยอ้างว่าแอปนั้นใช้เพื่อตรวจสอบสิทธิ์หรือทำธุรกรรมต่างๆ แต่ที่จริงเป็นแอปสำหรับการดูดข้อมูลหรือดูดเงินจากเหยื่อ

วิธีการป้องกัน

- ไม่คลิกลิงก์: หากได้รับลิงก์จากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือ อย่าคลิกลิงก์นั้นเด็ดขาด
- ไม่โหลดแอป: หลีกเลี่ยงการดาวน์โหลดแอปพลิเคชันจากลิงก์ที่มีการส่งต่อกันมา หรือมีที่มาจากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือ
- ไม่สแกน QR: อย่าสแกน QR Code จากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือ โดยเฉพาะหากมีคนที่ไม่รู้จัก บอกว่าเป็นการสแกนเพื่อรับเงิน ห้ามสแกนเด็ดขาด
- ไม่โอนเงิน: ไม่โอนเงินหรือให้ข้อมูลส่วนตัวแก่ผู้ที่ไม่น่าเชื่อถือ

การแจ้งเหตุและขอความช่วยเหลือ

หากลูกค้าธนาคารมีความเสี่ยงหรือได้รับความเสียหายจากกลโกงดังกล่าว สามารถสอบถามหรือแจ้งเหตุได้ที่ โทร. 02-111-1111 กด 108 ตลอด 24 ชั่วโมง

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

สถานีชาร์จรถไฟฟ้า ของการไฟฟ้านครหลวง

ในพื้นที่ กทม. นนทบุรี สมุทรปราการ

ใกล้ที่ไหน ไปที่นั่น

MySaving บน **my mo**

เปิดบัญชี
และซื้อสลากออมสินได้ทุกที่ บนมือถือ

โหลดเลย

GET IT ON
Google Play

Download on the
App Store

EXPLORE IT ON
AppGallery

GSB
CONTACT CENTER

1115

www.gsb.or.th